Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабрин 21-һээ гарана | № 139 (14159) | 1973 оной июниин 15, пятница | Сэн 2 мүнгэн

...РГАСАЯ ...АЙНААР ...АРУУҺАЛХА

...дай эхни һара хахадлажа, ургасын хойноһоо хару... эгээн зохид болзор хүрэжэ ерэнхэй. Энэ жэлдэ ...н хабарай болоошье һаа, республикын колхоз, сов... тарилгаяа эмхитэйгээр, һайн шанартайгаар үнгэр... байнхай. Һүүлэй мэдээгээр, 710 мянга гаран гек... тарилга хэгдээ гэхэ гү, али түсэб 90 процентдэ ...гдөө. Шэниисэ, хартаабха тариха түсэб үлүүлэн ...гэдээ. Ороһо таряа болон бусад ургамалнуудай га... ...һала һайн.

...ангаяа эдэ үдэрнүүдтэ ороһон хура бороогой һүү... олонхи аймагуудта ургаса нилээд һайжараа. Хэрбээ ...даа ургамалнуудай хойноһоо һайнаар харууһалбал, ...ургаса абтахань дамжаггүй. Энэ талаар түрүү бри... ...ууд, түрүү ажахынууд бүгэдэндэ жэшээ харуулна. ...р нэн түрүүн буртаг ногоонтой, элдэб хорхой шу... ...ай тэмсэдэг, аргатай газартань ургамалнуудаа уһал... ...эгжүүлдэг, зурууд хоорондохи газарыень элдүү... ...г байха юм. Жэшээнь, Кабанскын аймагай «Шер...» совхоз өөһэдынгөө хүсөөр жэл бүри 4 мянга га... ...ктарта гербицид хоро машинаар сасадаг байха юм.

...най республикын ажахынуудта элдэб буртаг үбһэн ...да ехэ хоро хүргэдэг. Тиимэһээ тэрэниие саг соонь ...аха гээшэ шиидхэхы удха шанартай. Энэ шухала ...э хими үргэнөөр хэрэглэгдэдэг болоо. Хэрбээ арбан ...урда тээ республика дотор оройдоо арбаад мянган ...рта буртаг үбһые хоро сасажа усадхадаг байбал, ...до тэрэ 240 мянган гектарта хэрэглэгдээ. Байгша ...гербицид хоро 280 мянган гектарта сасагдахаар ...агданхай.

...хүдэлмэрние богони болзорто, һайн шанартайгаар ...рга бии. Илангаяа авиаци үргэнөөр хэрэглэгдэдэг ...ой. Мүнөө жэлдэ энэ хүдэлмэриин 80 гаран про... гэхэ гү, али 230 мянган гектарынь самолёдоор ...э юм. Тиимэһээ энэ хүдэлмэридэ хабаадуулагдаһан ...дуудые һаадгүйгөөр, бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ ...аа хаанагүй оролдохо болоно. Мүн энээнһээ гадна, хоро сасаха 150 машина колхоз, совхозуудта, 40 ...г «Сельхозтехника» нэгэдэлэй предприятинуудта ...Тэд эдэ машина, агрегадууд үшөөл хүсэдөөр хэрэг... ...эгүй бшуу.

...иин хүсөөр буртаг ногоо усадхаха хэрэг Улаан-... аймагай Тарбагатай талын колхозуудта, мүн Сэ..., Загарайн, Хэжэнгын аймагуудай олонхи ажахы... хангалтагүй байһаар. Нёдондо Сэлэнгын аймагай ...эй нэрэмжэтэ колхоздо юрын машинаар хоро саса... холисоёо дан һулаар бэлдэжэ, тэрэнһээ биратай ...раагүй бшуу. Мүн Түнхэнэй аймагай «Сибиряк» ...до самолёдоор хоро сасахадаа ехэ забһар, далан ...рхиһэн байна. Тиимэһээ колхоз, совхозуудай аг... ...ууд хоро сасаха хүдэлмэрние өөһэдынгөө үдэр бү... хиналтада абажа, тэрэниие хаһа саг соонь, ашаа үрэ ...гээр хэрэглэхэ гэжэ оролдохо уялгатай.

...таг ногоонтой тэмсэхэ зорилгоор тарилгын һүүлээр, ...лай булташжа байха үеэр борнойлхо, хартаабхын, ...зын, горохой зурууд хоорондохи газарые саг бол... ...ь элдүүрилхэ тон шухала. Мүнөө үедэ энэ хүдэл... Кабанскын, Мухар-Шэбэрэй, Түнхэнэй болон бусад ...удта үргэнөөр ябуулагдана.

...өө үедэ куузику рассадаар һуулгаха хүдэлмэри за... гаража байна. Мүн үрэһөөр таригдаһаниинь наб... захалаа. Эгээл энээхэн үедэ куузикугай нялха ...дтэ элдэб хорхой шумуул ехэ хоро хүргэдэг. Тии... ажалай түрүүшүүл энэ үедэ ехэ анхаралтайгаар ...г байна. Түнхэнэй аймагай «Восточные Саяны» ...ой дүршэл ехэтэй механизатор—куузику ургуулаг... Гомбоев тарилгаяа элдэб хоротонһоо хамгаалхын ...оро сасажа дүүргэнхэй, мүнөө зурууд хоорондохии... ...дүүрилжэ байна. Зүгөөр урда жэлнүүдтэ энэ хэ... олохон хүнүүд анхарал табиигүй байжа, нилээд ехэ ...а алдаһан байха юм. Энэ жэлдэ тэрэ алдуугаа ...гүйн тула ажахы бүхэндэ куузикугай дайсадтай ...э хүдэлмэри саг соогоо, һайнаар хэгдэхэ ушартай. ...шэлэн кукурузын, хартаабхын, горохой тарилгые ...ногоогүй, сэбэр байлгахын тула механизаторнууд ...оролдохо, зурууд хоорондохииень наринаар элдүү... ургамалаа үтэгжүүлхэ, аргатай газартань уһалха ...ай. Тиигээл һаа, эдэ ургамалнуудай баян ургаса ...болохо бшуу.

...гасуурта дайрагдадаг манай республикын ажахы... ургамалнуудай ургажа байха үедэ уһалха гээшэ ...хы удха шанартай. Иимэ хүдэлмэри үргэнөөр ...а арга бии. Колхоз, совхозуудта уһа сасадаг 300 ...машина, уһа бүлэдэг 360 станци бии. Эдэ маши...ые дүүрэн хүсөөрнь хүдэлгэбэл, нилээд ехэ тарил... ...далуулжа болохо. Тиигэбэшье энэ хүдэлмэри хан... ...гөөр эмхидхэгдэнэ. Хура бороо бага ороһон, ган... ...ахалһан Зэдын, Сэлэнгын, Хяагтын, Бэшүүрэй ай... ...та уһа сасадаг, уһа бүлэдэг түхеэрэлгэнүүд тон ...р хэрэглэгдэнэ. Шалгалта хэжэ үзэхэдэ, Сэлэнгын, ...н аймагуудта нэгэшье тиимэ машина хүдэлгэгдэнэ... ...шүүрэй аймагта уһа бүлэдэг 18 түхеэрэлгын миил ...ниинь хүдэлгэгдэнэ нэрэтэй. Иимэ байдалые тэсэхын ... Республикын ойн баярай жэлдэ баян ургаса аба... ...н уялгаяа бэелүүлхын тула тарилгаяа уһалха али ...рга дүүрэн хэрэглэгдэхэ зэргэтэй. Энэ хүдэлмэ... ...магуудай партийна, советскэ, хүдөө ажахын орга... ...дэр бүриингөө хиналтада абажа, һайнаар эмхидхэ... ...хо.

...гаяа аймгүйсэдкомуудай хүдөө ажахын управле... ...эй, колхоз, совхозуудай агрономууд ургасын хой... харууһалха, ургасаяа уһалха хүдэлмэрние эмхид... ...рэниие һайн шанартайгаар, саг соонь үнгэргэхэ ...сэхэ харюусалгатай. Тиимэһээ агроном бүхэн саг ...э таряалангаа эрьежэ, хаана ямар хүдэлмэри хэ... тодорхойлоод, тэрэнээ эмхидхэхэ үүргэтэй.

...эд механизаторнууд, агрономууд! Түсэбтэ табан ...шиидхэхы, гурбадахи жэлдэ ороһо таряа, хартааб... ...он бусад ургамалнуудай баян ургаса абаха гэһэн ...хүрэхын тула ургасаяа һайнаар харууһалая, тэ... уһалха бүхы арга боломжоёо хэрэглэе.

...ССР-эй Верховно ...й Президиумэй Указ

НҮХЭР ...Н. ПРИХОДЬКЫЕ ...ЯАДАЙ АССР-эй ...ХОВНО СОВЕДЭЙ ...РЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ...ОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

...һөөр 60 наһа гүйсэ... ...ь дашарамдуулан, ...икын үйлэдбэриин ...дэй хүгжэхэ хэрэгтэ ...йгээр хабаадалсаһа... түлөө Зүүн-Сибиирин ... материально-техни... ...правлениин началь... ...эр Приходько Иван ...вичые Буряадай ...й Верховно Соведэй ...умэй Хүндэлэлэй ...ар шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй ...умэй Түрүүлэгшэ
Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй ...диумэй Секретарь
...В. ДУБРОВСКИЙ.

...-Үдэ, Соведүүдэй ...ан.
...оной июниин 13.

АЛДАРТА ОЙН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

ОРОЛДОСЫН АША ЕХЭ

Манай ажахын үхэршэд үбэлэй туршада харууһалжа байһан шахамал бүриингөө шэгнүүрые суудхын туршада 1000 граммаар нэмээхэ социалис уялга абаһан тухайгаа республикынгаа малшадта мэдүүлһэн юм. Бодонгуудай совхозой малшад үбэлэй һаранuудта габшагай бэрхээр ажаллажа, хэлэһэн үгэдөө эзэн байһанаа үшөө дахин гэршэлбэ. Эндэ иимэ нэгэ жэшээ дурдая.

Түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы, гурбадахи жэлдэ 1 кварталай туршада совхоз гүрэндэ 510 центнер мяха худалдаха түсэбтэй байһан. Хараалһан түсэб, даабаряа 240 центнерээр үлүүлэн дүүргэхэ тухайгаа тэдэнэр мэдүүлһэн юм. Ажахын малшад мартын 25-да гүрэндэ 763 центнер мяха худалдаа. Түрүү үхэршэд харууһалжа байһан шахамал бүхэнөө энэ хугасаада суудхэдээ 1000—1160 граммаар нэмээжэ шадаа.

Һаяхан манай ажахын гүрэндэ ябуулһан 75 шахамалай 71-ниинь «эрхим тарган» гэһэн сэгнэлтэтэйгээр абтаба. Бэлэдхэлэй пунктда ябуулһан шахамал бүхэн 381 килограмм татаа. Хүндэ шэгнүүртэй үхэр олоор гүрэндэ тушааһанай ашаар совхоз 12857 түхэриг нэмэжэ абаа.

Үдэрһөө үдэртэ дүтэлжэ байгаа республикынгаа 50 жэлэй ойн баярые Бодонгуудай совхозой малшад нэрэтэй солотойгоор угтахаар оролдожо байнхай. Гүрэндэ мяха худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб ойрын үдэрнүүдтэ тэдэнэр дүүргэхэнь.

Д. ТОГОШИЕВ.
хүдөө бэшэгшэ.

Бэшүүрэй аймаг.

ХОЛЫН БЭЛШЭЭРИДЭ

Мүнхэ саһан малгайтай Саяан уулын хормойдо оршодог Түнхэнэй аймагай колхоз, совхозуудай малшад холынгоо бэлшээридэ нүүжэ захалба. Мал шахан таргалуулдаг Түнхэнэй совхозой 2.000 гаран үхэр тиишэ гаргагдаба. Гүүртэнүүдые даагшаар дүй дүршэлтэй малшад, тэдэнэй туһалагшаар залуушуул томилогдонхой. Ажахын дүй дүршэлтэй үхэршэд Намсарай Зарбаев, Мэлс Бадашкеев, Иннокентий Котовщиков, Василий Дёмин, аха дүү Аюша, Бадма Таряашиновтан харууһалжа байһан малайнгаа шэгнүүрые зунай зуун үдэртэ 100 килограммаар шэмээжэ абаха тухайгаа хамта хүдэлдэг нүхэдтөө мэдүүлбэ. Эды олон үхэр мал Бэлшэрэй, Үргэдэйн холын бэлшээридэ зуһаха юм. Зуһаланда гараһан 17 гүүртын 5-ниинь эртэ намар гүрэндэ тушаагдаха. Ажахын малшад зунай үедэ үхэр бүриингөө шэгнүүрые суудхын туршада 1.000 граммаар нэмээжэ абаха гэһэн хандалга аймагайнгаа үхэршэдтэ гаргаба.

Түнхэнэй совхозой малшадай гаргаһан үүсхэлые Саяанай совхозой үхэршэд болон мал адуулагшад дэмжэһэн тухайгаа мэдүүлнэ. 2.650 үхэр 12 гүүртэ болгогдожо, холын бэлшээридэ гаргагдаба. Совхозой бэрхэ малшадай нэгэн Жамса Шактамаев, Николай Агунов гэгшэд харууһалжа байһан үхэр бүриингөө шэгнүүрые суудхын туршада 1.000 граммһаа доошо бэшээр нэмээхэ гэһэн социалис уялга баталан абанхай.

Холын бэлшээридэ зуһажа байһан малшадые хэрэгтэй эд бараагаар хангаха хүдэлмэри аймагай ажахы бүхэндэ ябуулагдахаар хараалагдана. Малшадай байха гэрнүүд, хашаа хорёо, далабша сагтань заһабарилагданхай.

Зунай һаранuудта дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ онсо шалгарһан малшад үнэтэ бэлэгүүдээр шагнагдаха юм.

И. ФЕДОРОВ.
Түнхэнэй аймаг.

ҮБҺЭ ХУРЯАЛГЫН ТЕХНИКЭ ХЭР ЗАҺАБАРИЛАГДАНАБ?

1973 оной июниин 1-нэй мэдээн
(Техникэ заһабарилха түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Тракторай косилканууд	Тракторай тармуурнууд	Үбһэ багсалан уяха түхеэрэлгэ	Үбһэнэй гурил гаргаха түхеэрэлгэ
Ахын	91	90	—	—
Баунтын	75	82	100	—
Улаан-Үдын	65	52	71	50
Хурамхаанай	53	66	100	100
Мухар-Шэбэрэй	47	31	46	57
Яруунын	45	23	50	75
Захааминай	43	49	69	67
Кабанскын	38	17	43	29
Хяагтын	37	20	46	100
Сэлэнгын	36	35	75	33
Баргажанай	36	14	100	100
Хэжэнгын	35	15	69	33
Бэшүүрэй	34	32	67	14
Хоринн	32	17	73	100
Прибайкалиин	26	45	86	—
Загарайн	24	8	47	50
Зэдын	22	24	58	60
Түнхэнэй	21	52	100	33
Хойто-Байгалай	—	—	—	—

Хабарһаа хойшо ходо уһалагдажа байһанай ашаар, мүн һүүлэй үедэ олонхи аймагуудта хура бороо горитой орожо, сабшалангай газар нилээд шиигтэй байгаад, ногооной гараса хаа хаанагүй муу бэшэ. Тиимэһээ энэ жэлдэ колхоз, совхоз бүхэндэ адууһа малай эдихэ үбһэ тэжээл ехээр абаха арга боломжо бии.

Үбһэ ногооной ургасые богони болзорто, гээлтэ хоролтогүйгөөр сабшажа, хуряажа абаха, эрхим шанартай сенаж, силос даража, витаминтай ногооной гурил бэлэдхэхын тула нэн түрүүн сабшалан дээрэ хүдэлхэ бүхы техникые хаһа саг соонь заһабарилжа бэлэн болгохо хэрэгтэй. Һайн шанартайгаар заһабарилагдаһан лэ косилка, тармуур, витаминтай ногооной гурил татаха түхеэрэлгэ, трактор, машинанууд бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэгдэхэ байна ха юм.

Ажахынуудта үбһэ сабшажа, сенаж даража, витаминтай ногооной гурил татажа эхилхэ болотор тиимэшье олон үдэр үлөөгүй.

Гэтэр эндэ толилогдоһон июниин 1-нэй мэдээн дээрэһээ харахада, республика дотор бии байһан тракторай бүхы косилкануудай хахадһаа олонхинь бэлэн болоодүй хэбтэнэ. Үбһэ сабшалгада гараха ёһотой бүхы 3.513 косилкануудай миил 1.540-ниинь заһабарилагданхай. Илангаяа Баргажанай, Зэдын, Прибайкалиин, Түнхэнэй, Хориин, Загарайн, Бэшүүрэй аймагуудта тракторай косилканууд муугаар заһабарилагдана. Жэшээнь, Зэдын аймагай колхоз, совхозуудта тракторай 254 косилка хүдэлгэгдэхэ ёһотой аад, мүнөө тэдэнэйнь оройдоол 57-ниинь бэлэн болонхой нэрэтэй.

Сабшагдаһан үбһэ тармаха тракторай тармуур заһабарилха хүдэлмэри бүришье урагшаа ябанагүй. Үнөөхил Баргажанай, Загарайн, Түнхэнэй, Хориин, Хэжэнгын, Кабанскын аймагуудта бии байһан тракторай тармуурнуудайнь миил 8—17 процентнь лэ заһабарилагданхай. Бухы республика дотор тракторай хамта 1766 тармуур бии аад, тэдэнэй миил 556-ниинь хүдэлхөөр болгогдонхой.

Сабшагдаад хатаагдажа, тармагдаһан үбһэ суглуулан багсалаад уяха, тюк болгохо машина, витаминтай ногооной гурил гаргадаг оньһон түхеэрэлгэ гэхэ мэтэ техникэшье хуу бэлэн болоод байна гэхын аргагүй. Жэшээнь, Бэшүүрэй аймагта бии байһан АВМ-0,4 түхэлэй ногооной гурил гаргадаг 7 түхеэрэлгын нэгэнниинь лэ заһабарилгаһаа гараа.

Сенажда даргадаха, витаминтай үбһэнэй гурил болохо ногооё өөрөө суглуулжа, бухал болгодог түхеэрэлгэтэй тэргэнүүдэй баһал олонхинь хүдэлхөөр болгогдоогүй.

Олонхи механизаторнуудай хабарай тарилгада хабаадуулагдажа, сүлөө тухагүй байгаад, һаянайл үбһэ хуряалгын техникэ заһабарилжа эхилээ гэжэ ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд дээрэ дурсагдаһан байдалай шалтагааниие тайлбарилна. Мүн зарим газарта үбһэ хуряалгын техникэдэ хэрэгтэй запасной часть дуталдажа, заһабарилга удаарна.

Тиимэһээ үбһэндэ оротор үлэһэн саг соо бухы техникые бэлэн болгохо, үбһэ сабшажа, хуряажа эхилхэ сагай тулажа ерэхэдэ, ажахынуудта хүдэлгэхэ арагүй, эбдэрхэй нэгэшье косилка, тармуур гэхэ мэтэ техникэ байха ёһогүй. Урдань машина техникын бэлэн болгогдоогүй байһанһаа боложо, үбһэндэ оролго унжагайрдаг, үнэтэ саг дэмы алдагдадаг байгаа ха юм.

УҺАН ЗАМШАД УРАГШАТАЙ

Пассажирнуудые һуулгаһан, машинын тоһо, түлишэ, шулуу нүүрһэ ашаалһан теплоходууд Улаан-Үдын пристаниин причалнуудһаа гараад, Сэлэнгэ мүрэниие үгсэн, Хяагта, Бэшүүр, Сэлэнгэ, доошоо уруудан Байгал тээшэ тамарнад. Буряадай АССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй алдарта өйе нэрэтэй солотойгоор угтахын түлөө суднануудай экипажнуудай хоорондо дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй эршэ улам шангадана.

«А. Матросов» теплоходой (капитаниинь Н. Михайлов) хүдэлмэришэд эгээн түрүүлэн ажалай вахтада жагсажа, нүхэдэйнгөө дундаһаа шалгарба. Тэдэнэр ороһо таряа, шулуу нүүрһэ зөөхэ һарынгаа түсэб майн 23-да үлүүлэн дүүргээ. «Мир» теплоходой коллектив ашаа зөөхэ һарынгаа даалгабари мүн лэ майн 25-да дүүргэһэн тухайгаа мэдээсээ. Бусадшье суднануудай командանууд һарынгаа түсэб болзорһоонь урид дүүргэһэн байна.

Сэлэнгэ мүрэн дээгүүр ашаа зөөгшэд июнь һарынгаа даалгабари мүн лэ амжалтатайгаар бэелүүлжэ эхилбэ.

П. КАЗАРИНОВ.

Уржадэр КПСС-эй обкомой Ехэ зал соо СССР-эй Науканuудай академиин Сибиирин отделениин эрдэмтэдэй уулзалга болобо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Совет оронoй мэдэжэ эрдэмтэд М. А. Лаврентьев, Д. К. Беляев болон бусад президиумэй столдо һууна; А. А. Трофимук үгэ хэлэжэ байна.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

МНР ОШОХО ЗАМДАА

БРАТСК. (ТАСС). МНР, КНДР ошожо ябаһан КПЧ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь Густав Гусак түрүүтэй Чехословакиин Социалис Республикын партийно-правительственна делегаци июниин 13-да Братск хотодо ерэбэ. КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй гэшүүд — ЧССР-эй правительствын Түрүүлэгшэ Любомир Штроугал, КПЧ-гэй ЦК-гай секретарь Васил Биляк, КПЧ-гэй Прагын горкомой нэгэдэхи секретарь Антонин Капек, КПЧ-гэй ба ЧССР-эй правительствын бусад хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд делегациин бүридэлдэ оронхой.

Эрхүүгэй областной Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ Ю. А. Кравченко, бусад тусхай тушаалтад Братск ерэһэн делегациие ЧССР-эй, СССР-эй, РСФСР-эй гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэһэн аэропорт дээрэ угтаба.

Г. Гусак, Л. Штроугал болон тэдээнтэй хамта ябаһан чехословак нүхэд продукцияа ЧССР-тэ эльгээдэг Братскын алюминиин заводто, ой модоной промышленна барилгануудта хүрэһэн байна. Чехословакиин предприятинууд алюминиин заводой шэнэ барилгануудта түхеэрэлгэнүүдые эльгээдэг юм.

Делегациин гэшүүд Ангар мүрэн дээрэхи Агууехэ Октябриин 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Братска гидроэлектростанцитай танилсаба.

Братскһаа мордохын урда тээхэнэ делегациин толгойлогшо — КПЧ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь Густав Гусак журналистнуудта иигэжэ хэлээ:

— Сибиирин үргэн дэлюун, нюдэ алдама нэлэнхы тала дайда, энэ хизаар нютагые шэнэдхэн хубилгажа байгаа совет хүнүүдэй шэн габьяата ажалай гайхамшаг үрэ дүнгүүд бидэниие гайхуулба. Эдэ бүгэдэ Братскын алюминиин заводто, ой модоной промышленна бүлэг барилгада, танай гайхамшаг гидроэлектростанцида хабаатай. Шэрүүн уларилтай, һая болотор ашаглагдаагүй байһан бар тайгатай газарта богонихон болзор соо бодхоогдоһониинь гайхал түрүүлнэ. Социалис хани нэгэдэлэй түгэлдэр хүсэнэй эшэ үндэһэн болохо шэн габьяата ажалай туйлай ехэ үрэ дүнгүүдээрнь совет хүнүүдые үнэн зүрхэнһөө амаршалнабди.

Июниин 13-най үдэһөө хойшо ЧССР-эй партийно-правительственна делегаци Эрхүү хото ошохоёо Братскһаа мордоо.

Энэл үдэртөө Чехословакиин партийно-правительственна делегаци Эрхүү ерэбэ. КПСС-эй Эрхүүгэй обкомой нэгэдэхи секретарь Н. В. Банников болон бусад тусхай тушаалтад ЧССР-эй, СССР-эй, РСФСР-эй гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэһэн аэродром дээрэ делегациие угтаа.

Чехословакиһаа ерэһэн айлшад Байгал нуурай эрьедэхи Лиственичное тосхондо хүрэһэн байна.

(ТАСС).

УЛАСХООРОНДЫН АВИАЦИОННО ФЕДЕРАЦИДА

Авиаци ба космонавтикын талаар спортын ехэ амжалтануудые туйлаһанайнь түлөө уласхоорондын авиационно-спортивна комисси, ФАИ-гай совет лётчик-туршагша, СССР-эй спортын габьяата мастер Марина Поповичые — ФАИ-гай дээдэ шагнал — алтан медаляар, СССР-эй ДОСААФ-ай В. П. Чкаловай нэрэмжэтэ Түбэй аэроклубай хүдэлмэрилэгшэдэй коллективые — ФАИ-гай хүндэлэлэй хамтын дипломоор шагнаа.

США-гай астронавт Ю. Сернан — «Космос» гэжэ алтан медаляар, американ астронавт Дж. Янг—Ю. А. Гагаринай нэрэмжэтэ алтан медаляар, «Аполлон-16» гэжэ замбуулинай онгосын экипаж — Дж. Янг, Т. Маттингли, Ч. Дьюк гэгшэд В. М. Комаровой нэрэмжэтэ хүндэлэлэй дипломоор шагнагдаа.

1973 оной сентябрь һара соо Ирландида болохо ФАИ-гай генеральна конференци дээрэ эдэ шангууд барюулагдаха.

(ТАСС).

КПСС-эй Центральна Комитедһээ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумһээ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведһээ

Совет элитэ мэдээжэ эрдэмтэ-селекционер, СССР-эй Верховно Соведэй депутат, СССР-эй Науканuудай академиин, В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Хүдөө ажахын эрдэмэй бүхэсоюзна академиин бодото гэшүүн, Социалис Ажалай хоёр дахин Герой, Ленинскэ болон СССР-эй Гүрэнэй шангуудай лауреат Павел Пантелеймонович **Лукьяненко** 73-дахи наһандаа 1973 оной июниин 13-да наһа бараба гэжэ КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет гүнзэгы шаналал гашуудалтайгаар мэдээсэнэ.

КПСС-эй Центральна Комитет | **СССР-эй Верховно Соведэй Президиум** | **СССР-эй Министрнүүдэй Совет**

МОНГОЛОЙ АЙЛШАД— БУРЯАД ОРОНДО

Монголой Арадай Республикын гүрэнэй эмхи зургаануудай бүлэг хүдэлмэрилэгшэд Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, мүн ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдэй ажал ябуулгатай танилсахаяа Буряад орондо айлшалһан байна. Энэ бүлэгые МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй аппарадай хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Сүрэн-Хорлоо хүтэлбэрилнэ.

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Пивоваров Н. Б. республика тухай, үнгэрһэн 50 жэлэй туршада тэрэнэй экономико болон соёл культурын хүгжэлтэ тухай, тэрэнэй саашадаа хүгжэхэ зорилгонууд тухай Монгол ороной айлшадта хөөрэжэ үгэбэ. Республикын Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр Семенов Б. С. республикын ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй эмхидхэлэй болон ажахын ажал ябуулгын арга онол тухай делегациин гэшүүдтэ хөөрэбэ.

Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшонор нүхэд Саганов В. Б., Эрдынеев Ц. Б., Черныш В. И., Сахьянов В. А. республикын Министрнүүдэй Соведэй арадай ажахын һалбаринуудые яажа хүтэлбэрилэн ударидадаг байһан тухай айлшадта хөөрэһэн байна.

Монголой Арадай Республикын айлшад Улаан-Үдын городской, Октябрьска районой Соведүүдэй ажахын ба соёл культурын ажал ябуулгатай танилсаа. Тэдэнэр республикын ниислэл хотын барилгын талмайнуудта ошоһон. Улаан-Үдын үзэсхэлэнтэ газарнуудаар ябаһан, промышленна зарим предприятинуудтай танилсаһан байха юм. Монголой айлшад Загарайн, Сэлэнгын аймагай Соведүүдэй гүйсэдкомуудай, Ехэ-Куналейн сельсэ, Загастайн сомоной Соведүүдэй ажал хүдэлмэритэй танилсаһан байна.

Манай корр.

КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэри бэелүүлхын түлөө

УРЛАН НАРИЖУУЛАГШАДАЙ МҮРЫСӨӨНЭЙ ГУРИМУУД

Гүрэн түрын шухала зорилго мэтээр социалис мүрысөө эмхидхэхэ тухай В. И. Ленин заагаа һэн. Манай парти, тэрэнэй ленинскэ Центральна Комитет экономическа болон культурна байгуулалтын бүхы һалбаринуудай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда мүрысөө эмхидхэхэ, тэдэнэй эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлхэ хэрэгтэ зорюулһан тогтоолнуудые баталан абахадаа, агуухэ багшын энэ захяа заабарине хүтэлбэри болгоно гээшэ.

Социалис мүрысөө эмхидхэлгые улам саашань хүгжөөхэ тухай КПСС-эй ЦК-гай тогтоолой хэр бэелүүлэгдэжэ байһые урлан нарижуулагшад, ухаалан зохёогшод һаяхан үнгэргэгдэһэн ВОИР-ой IV съезд дээрээ зүбшэн хэлсээ. Мүрысөөнэй нүлөө, удха шанар дээшэлүүлхын тула тэрээндэ олон хүниие хабаадуулха, үрэ дүнгүүдыень бүгэдэндэ мэдээжэ болгохо, мүрысэгшэдэй хүдэлмэриин үрэ дүнгүүдые соглолон, сасуулан хараха, түрүү дүй дүршэлые дабтаха арга олгохо, нүхэд ёһоной туһаламжа бэе бэедээ хүргэхэ гэһэн Ленинэй хараалһан ёһо гуримуудые баримталха хэрэгтэй гэжэ зүбшэгдэбэ. Манай республикын урлан нарижуулагшад, ухаалан зохёогшодые түлөөлжэ, дүрбэн хүн энэ съездэ хабаадалсаһан байнабди. Республикымнай түрүү юумэ үүсхэгшэдэй дунда мүрысөөн хэр зэргэ эмхидхэгдэнхэйб, тэрэниие хүгжөөн дэлгэрүүлхын, нүлөөень дээшэлүүлхын тула юу хэхэ хэрэгтэйб гэжэ бодомжолжо үзөөбди.

Зарим тэды дутагдалнуудай бии байбашье, манай бүлгэмэй зарим организацинууд халан абамаар дүй дүршэлтэй болоо. Жэшээлхэдэ, авиазаводой эдэбхитэйшүүл үйлэдбэриие нарижуулан һайжаруулна, нёдондо 2 миллионһоо үлүүтэй түхэригэй алмалта хэһэн байна.

Энэ заводто урлан нарижуулагшадай мүрысөөн хэр эмхидхэгдэнхэйб гэжэ хаража үзэе. Заводой ВОИР-ой эхин организаци республика доторөө эгээл томо юм. Хэдэн мянган хүдэлмэришэд, инженер, технигүүдые тэрэ нэгэдүүлнэ. Заводой главна инженерэй орлогшо, дүй дүршэлтэй инженер — урлан нарижуулагша Николай Павлович Филонов олон жэлэй туршада соведые хүтэлбэрилнэ.

Урлан нарижуулгын ажал бүгэндэ мэдээжэ болгохо гэһэн хараа шугам эндэ баримталагдадаг. Урлан нарижуулагшын самбар, булан эмхидхэгдэнхэй: «Нүхэр, урлан нарижуулгын дурадхал оруулаа гүш?» гэһэн хандалга-плакат хүнүүдэй хараха газарта үлгөөтэй. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, продукциин шанар һайжаруулха, бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха, материал, металл, түүхэй эд хэрэгсэл, электрын элшэ хүсэ алмаха хэрэгтэ зорюулагдаһан дурадхалнуудые оруулхыень энэ хандалга-плакат уряална. Урлан нарижуулгын дурадхал оруулха тухай хэндэ хандаха, дурадхалнуудай тоо бүридхэлдэ абтаха, хаража үзэгдэхэ болзор гэхэ мэтые тайлбарилһан тусхай хуудаһан толилогдожо, энэ асуудалаар һонирхоһон хүн бүхэндэ үгтэдэг юм.

Ороһон дурадхал цех, таһагуудта гурбан үдэрэй болзор соо харагдажа үзэгдөөд, саашаа дамжуулагдаха ёһотой. Дурадхалнуудые хаража үзэлгэ, тобшолол хэлгэ 15 хоногһоо дээшэ болохо ёһогүй. Эртээнһээ тогтоогдоһон болзор наринаар сахигдана. Дурадхал оруулһан хүн тэрэнэйнгээ хуби заяа богони болзор соо мэдэжэ абадаг. Тиимэһээ урлан нарижуулгын ажалда дуратайгаар хабаадалсана. Хэрбээ дурадхалай үйлэдбэридэ аша туһа үгэхэ байбалынь, тэрэнэй үйлэдбэридэ хэрэглэгдэхэ болзор тодорхойлогдодог, авторынь амаршалгада хүртэдэг.

Имэ гурим заводто хуулита болгогдонхой. Хүдэлмэришэнэй дурадхалай түрүүшынхеэ үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдээ хада, тэрээндэ амаршалга-бэшэг барюулагдана. Шэнэ урлан нарижуулагшын бии болохотой хамта энээн тухайнь цехэй бүхы коллектив дары мэдээдхинэ.

Үрэ дүнгүүдые согсолон, сасуулан хаража үзэхэ ехэ удха шанартай гэжэ эндэ тоологдоно. Урдань мүрысөөнэй үрэ дүн гаргахада, олон дурадхал оруулжа, ехэ алмалта хэһэн коллективүүд эрхимлээ гэжэ тоологдогшо бэлэй. Харин мүнөө мүрысөөнэй бодото үрэ дүн гаргахын тула хүдэлмэришэнэй 100 хүн бүхэндэ хэды дурадхалай хүртэһэниинь хараада абтана. Теэд имэ гурим мүн лэ зарим тэды дутагдалтай. Зарим дурадхалнууд үйлэдбэридэ ехэ алмалта үгэнэ, зариманиинь ашаг үрэ багатай.

Ямар гурим хэрэглэхэ һаа, бодото үрэ дүнгүүд зүбөөр тодорхойлогдохоб? Урлан нарижуулгын талаар коллективүүдэй хэһэн ажал зүбөөр сэгнэхын тула һүүлэй үедэ ондоо гурим хэрэглэгдэдэг болоо. Адлирхуу үйлэдбэритэй, һалбаритай предприяти, цехүүдтэ техническэ эдэбхи үүсхэлэй өөһэдын даабари элирүүлэгдэнэ. Тиигэжэ республикымнай арадай ажахы бүхэндэ өөһэдын үрэ дүн соглологдоно.

Авиазаводой коллектив эдэбхи үүсхэлтэ энэ ажалые зүбөөр соглолхо арга замуудые бэдэрэн хэрэглэнэ. Мүрысөөнэй договор баталхын урда үрэ дүнгүүдыень соглолон хараха, хүдэлмэришэдэй эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулагдана. Тиихэдээ адлирхуу мэргэжэлтэй, үйлэдбэритэй хүдэлмэришэд, цехүүдэй эдэбхитэйшүүлэй комплексно бригадануудай илгаань хараада абтана. Эдэ бүгэдые тодорхойлоод, бодото дээрэ хэгдэжэ боломоор ажал элирүүлээд байхада, дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаха арга олгогдоно ха юм.

Заводой эдэбхитэйшүүлэй бригаданууд БРИЗ-тэ мэдүүлгэ барихадаа, жэлэй туршада урлан нарижуулгын ямар ажал хэхэ байһанаа, эдэбхитэйшүүлэй эрхим бригадын нэрэ зэргэдэ хүртэлсэхэ мүрысөөндэ оролсохо, жэл соо хэды зэргын салин хүлһэ алмаха тухайгаа дууһан хараалһан уялга абадаг болоо.

Түрүү дүй дүршэл халан абаха арга олгохо гээшэ ехэ шухала. Мүрысөөндэ оролсоһон урлан нарижуулагшадта ажаллаха таатай зохид эрхэ байдал олгохо, түрүүшүүлэй туйлаһан үрэ дүнгүүдые бүгэдын шадабари болгохо асуудалай удха шанар тон ехэ. Эндэ ВОИР-ой соведүүдэй анхарал оролдолгоһоо, эдэбхи үүсхэлһээ, эмхидхэхы үүргэһээ ехэ юумэн дулдыдана.

Ингэжэ хэлээшые баримталхын тула нэгэ асуудал хаража үзэмөөр. Предприяти, коллектив бүхэн урлан нарижуулгын ажалай темэ зохёохо ёһотой. Тиихэдээ урдань шэнжэлэгдэһэн темэнүүдые мэдээгүй һаа, тэдэниие дахинаа шэнжэлжэ, сагаа дэмы һалгаха ушар гарана. Зарим инженер, хүдэлмэришэд темэ зохёолгодо ехэ анхаралтайгаар хандажа, шухала асуудал шиидхэхэ арга олоно гээшэ. Заводой ВОИР-ой совет БРИЗ-тэй сугтаа патентнэ хуудаһа бэлдэдэг болоо. Тэрээн соогоо ямар темэнүүдэй шэнжэлэгдэн тодорхойлогдоһон тухай, али ямар темээр һонирхохые гү, али һонирхоһон асуудалдаа харюу олохо литература дурадхадаг, зүбшэдэг.

Эдэ бүгэдэ хадаа түрүү дүй дүршэл халан абаха хэрэгтэ ехээр нүлөөлнэ. Урлан нарижуулагшадта туһаламжа хүргэжэ байһанай, шэнжэлэгдэһэн темэнүүдые заажа үгэһэнэй ашаар хүдэлмэришэдэй оруулһан дурадхалнууд бултадаа шахуу үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэнэ. Хэрбээ республика доторнай абтаһан урлан нарижуулгын дурадхалнуудай 10,5 процентнь голодогдог байгаа һаа, авиазаводто тэдэнэй хуби 3 процент болохо юм.

Нүхэр ёһоной туһаламжа хүргэхэ гээшэ урлан нарижуулгын ажалда мүн лэ горитой удха шанартай. Юрэнхы дээрээ социалис мүрысөөн имэ ёһо гурим баримталдаг гээшэ. Тиимэһээ урлан нарижуулгын хэрэгтэ энэ гурим бүришье хэрэгтэй, бүришье туһатай гэжэ һанагдана. Дүй дүршэлтэй урлан нарижуулагшадай зүгһөө залуу хүдэлмэришэдтэ нүхэр ёһоной туһаламжын хүргэгдэдэг, мүн инженер болон хүдэлмэришэдэй хоорондоо нягта холбоотойгоор ажалладаг болоо хада, хамтын һайн үрэ дүн туйлагдаха гэжэ мэдээжэ ха юм. «Өөрөө һайнаар ажалланаш, нүхэдтөө туһала», «Дүй дүршэлөө бусад хүдэлмэришэдтөө дамжуулан үгыш» гэһэн уряа заводто дэлгэрүүлэгдэнхэй.

Түрүүшээр зарим урлан нарижуулагшадые, хожомынь бусадые түрүүшүүл мэтэ ажалладаг болгохо гэһэн эрилтэ социалис мүрысөөнэй нэгэ шухала ёһо гурим болонхой. Заводой шэнэ юумэ үүсхэгшэд техническэ ямар нэгэ зорилго шиидхэхэдэнь хүдэлмэришэдтэ туһална. ВОИР-ой совет «Урлан нарижуулагшад, ухаалан зохёогшодто үзүүлэгдэхэ техническэ туһаламжын дүрим» баталан абанхай. Тэдэнь типографида хэблэгдэжэ, хүдэлмэришэдэй дунда тараагдаһан байна.

Бүлгэмэй эдэбхитэйшүүл техническэ оло янзын туһаламжа хүдэлмэришэдтэ хүргэнэ. Тиимэһээ заводой хүдэлмэришэд урлан нарижуулгын ажалда олоороо хабаадалсадаг, үйлэдбэриин шухала асуудал шиидхэлсэдэг болоо.

Баталан абтаһан дүрим, мүрысөөнэй ёһо гуримууд урлан нарижуулагшадай эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехээр нүлөөлнэ. Авиазаводой коллектив социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэдээ, ленинскэ ёһо гуримуудые баримталжа, ажалдаа һайн үрэ дүнгүүдые туйлана.

Н. МАЛЬЦЕВ,
ВОИР-ой областной соведэй түрүүлэгшэ.

ЗАЛУУ ҺААЛИШАН

ЗУРАГЛАЛ

— Ши, хүдэлжэ шадахагүйб гэжэ хэлэгшэ бэлэйш, — гээд залуу һаалишан Лидия Гомбоевада Нугын фермые даагша Аюша Жадамбаевич Сотников дүтэлэн хэлэбэ. — Фермэ соогоо дүрбэдэхи һуурида гараараш.

— Нээрээ гү? — гэжэ басаган гайхаһаншье, хүхиһэншье шюдөөр тэрээн тээшэ хараба.

— Нээрээ, нээрээ. Үдэрэй туршада даажа абаһан бүлэг үнеэдһээ 140—145 килограмм һү һаабаш. Саашадаа нимээр лэ, ажаллаад яба, — гэжэ хэлээд, Аюша Жадамбаевич үнеэдэй байра тээшэ гэшхэлбэ.

Харин Лида таг дээрэ хүмэрюулээтэй бидон түшөөд, бодолгодо абташаба. «Дүрбэдэхи һуури! Һаяхан гурба-дүрбэн һарын саада тээ үнеэдэй хажууда ошохоёо айгша бэлэйб, тиихэдэ үдэрэйм һаам 40 литрһээ үлэгшэгүй һэн. Аяар 18 үнеэнһээ тиимэ бага һү һаадаг байгааб! — Эшхэбтэр бэлэй, угаашье эшхэбтэр!»

Теэд, Лида гансата үндэр амжалта туйлаагүй. Тэрэнэй харгы зам баһа орёошог байгаа. Һаалишанай мэргэжэл хүндэшье байһан ааб даа, Лида нэгэтэ фермэһээ ябахаяа һанаа һэн. Дүршэл ехэтэй, аха нүхэрынь — һаалишан Мария Убушеевна Ангаева ингэжэ хэлээ юм:

— «Шамайе хэншье баринагүй. Шинии ябаа һаа, бидэ шамайе ажалһаа айгаад, манине хохидолдо оруулаад ябаа гэжэ тоолохобди. Харин ши, комсомолка ха юмши». Ингэжэ байтараа тэрэ фермэдэ ошохо гэжэ шиидэһэн түрүүшынгөө үдэрые һанаандаа оруулаадхиба. Нэгэтэ гэртээ һуухадань, хүн үүдыень тоншобо.

— Орогты!

Үүдэн нээгдэжэ, фермые даагша Аюша Жадамбаевич орожо ерэбэ. Мэндэшэлээд, басаганай хажууда һуужа, юун һоринтой байнат гэжэ һонирхобо. Тиихэдэнь юу хэлэхээ Аюша абгай ерэбэ гээшэб гэжэ Лида гайхажа һуугаа һэн.

— Институтда орожо шадаагүйб, мүнөө эжыдээ туһалалсанаб. — гэжэ Лида айлшанда һанал бодолоо хэлэбэ.

— Имэ хэрэг гараад байна, — гэжэ фермые даагша хөөрөөгөө эхилбэ. — Һаалишан манда тон хэрэгтэй болоод байна. Шамайе фермэдэ урихаяа ерээб.

Лида энеэбхилбэ:

— Баһал хэлэнэт даа! Хүн болоһоор үнеэ һаажа үзөөгүйлби.

— Гэмгүй, һурахаш. Жэл хүдэлһэнэйшни удаа институтда орохо зууршалга үгэхэбди. — Зүбшөөнэ гүш?

Энэ үедэ тэрэнэй эжы Ханда Базаровна ерэбэ. Юун тухай хөөрэлдэжэ байһыемнай ойлгомсоороо:

— Лида, ошожо хүдэлыш. Хүндэшэг байгаа һаань, би шамда шадал соогоо хамһалсуужаб.

Ингэжэ Лида һаалишан болоо бэлэй.

Түрүүшээр ажалынь һайнаар бүтэжэ үгэдэггүй байгаа. Теэд Мария Убушеевнатай һайнаар хөөрэлдэһэнэй удаа, Лида энэ ажалаа хаяха гэжэ байһанаа болёо. «Би ажалдаа һурахал ёһотойб. Хүнүүд энээнһээ болохо юумэ туйладаг», — гэжэ тэрэ ходо бододог һэн. Үнэхөөрөөшье залуухан басаганай ажал урагшатайгаар ябажа эхилбэ. Мүнөө дүй дүршэлтэй һаалишадай хажууда эшэнгүйгөөр ошодог болоо. Тэдэнэр туһа хүргэхэеэ нэгэтэшье арсадаггүй. Яажа үнеэдые һүтэй болгохо, хайшан гэжэ тэдэниие харууһалха тухай хөөрэжэ үгэдэг. Эжынь хододоо фермэдэ ерэжэ, басаганайнгаа ажалаар һонирходог һэн. Һаалишад омогорхон, тэрээндэ ингэжэ хэлэдэг байгаа:

— Басаганайтнай ажал һайн ябажа эхилээ. Жураамаа нягтаар сахина, хашаа болон таһалгануудаа соогуураа ходо сэбэр байлгадаг. Эрхим даа!

Эхэнь эдэ үгэнүүдые дуулаад хэдышье аятай байгаа һаань, зүгөөр басагаяа дуудажа асараад, ингэжэ хэлэбэ:

— Хүнүүдэй шамайе магтажа байгаашье һаань, үшөөл һайнаар хүдэлхэеэ оролдо, ехэрхүү бү боло! Хүнүүдэй найдабари ажалаараа харюулха хэрэгтэй.

Лида оролдожо эхилбэ. Үдэрэйнь һаам үнеэн бүриһөө 9 килограмм болобо. МТФ-гэй һаалишадай шэнэ 1973 оной уялгануудые абахада, Лида бүхы юумэеэ хараалан бодожо үзөөд, хоёр мянганай дабаа дабаха гэжэ шиидэһэн байгаа.

— Ши юундэ һанаандаа хатаад һуунабши? — гэжэ болгодо абтаһан басагантай тэрэнэй дүү хүбүүн Владимир асууба. — Гэртээ харихаар болоол.

— Бишни оройдоо мартажархёолби, — гэн, Лида энеэбхилбэ.

— Ши юун болотороо нара ногоо татабаш?

— Хүхюу байна ха юмбиб.

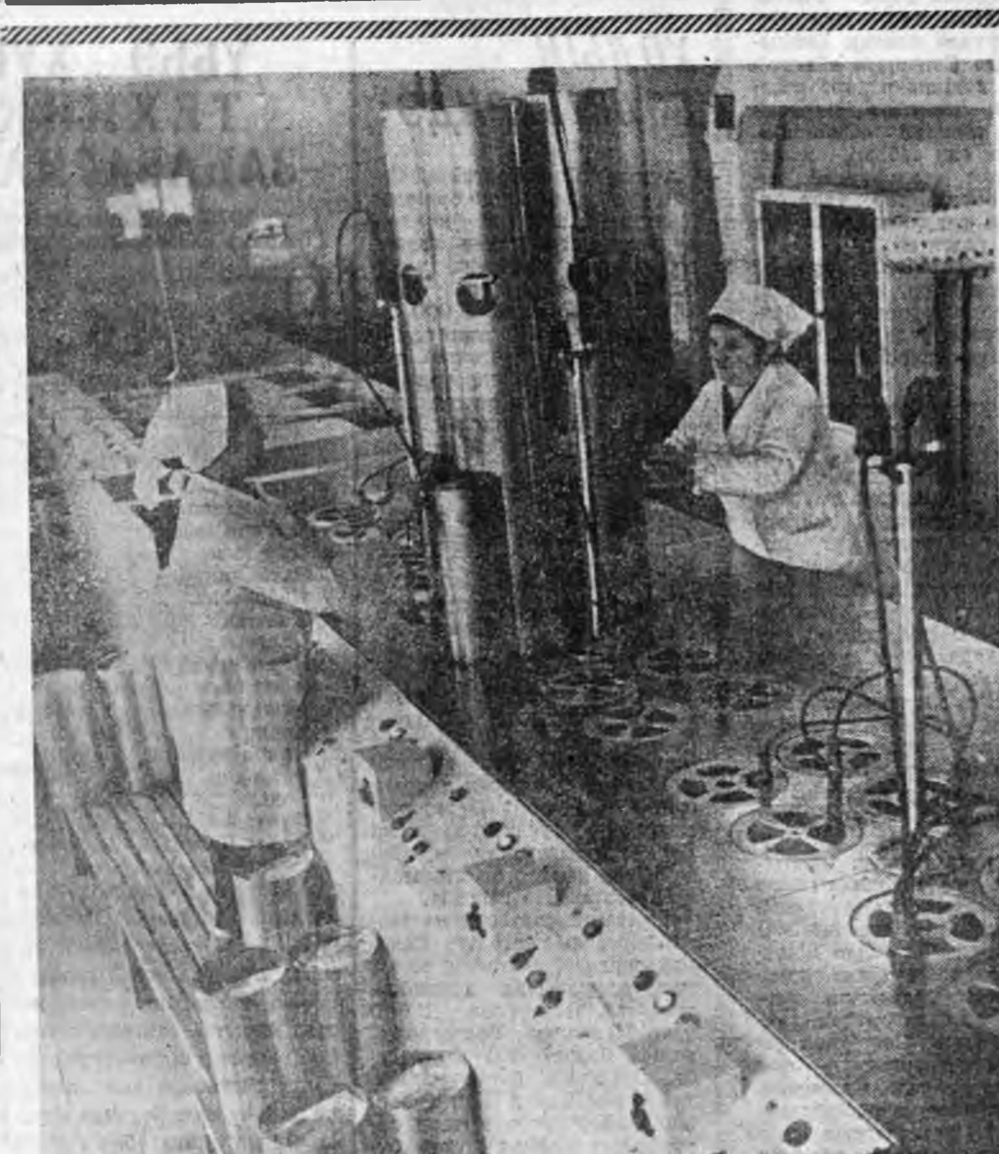
Басагантайтнай уулзаад, хөөрэлдэһэнэймнай удаа тэрэ манда багшанарай институтда орохо үнинэй һанаатай байһанаа, мүнөө болохоор хүдөө ажахын институтда орохо гэһэн һанал бодолтой байһанаа хэлэбэ. Мэргэжэлнүүд хуу барандаа һайн, теэд ши өөрынгөө эгээл дуратайе шэлэ, — гэжэ тэрээндэ хэлэбэбди.

Д. ЛОПСОНОВ,
хүдөө бэшэгшэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Лидия Гомбоева.

Түнхэнэй аймаг,
Саянай совхоз.

Атомай ноной туяаралга медицинэдэ хэрэглэгдэдэг болобо. Ленинградай «Медицинские полимеры» гэжэ заводто туршалгын-промышленна радиационно түхеэрэлгэ мүнөө хүдэлжэ байнхай. Энэ түхеэрэлгэ медицинын полимерээр бүтээгдэһэн зэр зэмсэгүүдые гинигүүлжэ, сэбэр болгоходо хэрэглэгдэхэ юм.

Шэнэ түхеэрэлгэ хэрэглэхэдэ найдамтай, юрын аад, хүнэй бэедэ ямаршье хорогүй.

Н. Д. Зелинскиин нэрэмжэтэ органическа химиин институдай тусхай конструкторска бюродо техническэ эрдэмэй кандидат Д. Каушанский гэгшын хүтэлбэри доро тэрэ түхеэрэлгэ бэлдэгдэһэн.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ленинградай «Медицинские полимеры» заводто туршалгын-промышленна түхеэрэлгэ тодхогдожо байна.

АПН-эй фото.

ХАБАТАЙБДИ

Манай Баргажанай леспромхозой коллектив үнгэрһэн жэлдэ эршэмтэй шангаар хүдэлжэ гараа һэн. Юһэдэхи табан жэлэй гурбадахи шиидхэхы жэлдэ бүри габшагайгаар хүдэлжэ, модо бэлдэхэ даабаряа болзорһоонь урид дүүргэхээр социалис уялга абаа. Модошоднай жэлэй эхинһээ бүри габшагайгаар хүдэлжэ ороо. Байгша оной таба һарын даабариһаа гадуур 17 мянган 900 кубометр модо бэлэдхэжэ шадаба.

Пунктнуудай, мастерскэ участогуудай, бага комплексно бригадануудай дунда мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнхэй. Һара, квартал бүри мүрысөөнэй дүн согсологдожо, ажалдаа һайн амжалта туйлаһан эрхим түрүү хүдэлмэришэдэй нэрэ соло олоной анхаралда табигдана, Хүндэлэлэй самбарта гаргагдана.

Ленинэй орденой кавалер Иван Иннокентьевич Сысрскиин даадаг Лебяжийн пунктын модошод һара бүринингөө даабари үлүүгээр дүүргэнэ. Эдэнэр байгша оной таба һарын даабариһаа гадуур 6 мянган кубометр модо бэлэдхэжэ, леспромхоз соогоо эрхимлэбэ.

Г. С. Яричин, В. И. Тормозов, И. А. Кожевин гэгшэдэй даадаг бага комплексно бригадануудай коллективүүд һарадаа хоёр мянган кубометр модо бэлэдхэдэг болоо. Жэшээлхэдэ, Владимир Иванович Тормозовой бригадын модошод байгша оной табан һара соо 6.812 кубометр модо бэлэдхэхэ даабаряа 10.171 кубометртэ хүргэһэн юм. Г. С. Яричинай даадаг бригадын модошод таба һарын даабариһаа гадуур 2.300 кубометр модо бэлэдхэһэн. Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат П. Я. Юрьевскиин даадаг бага комплексно бригадын модошод таба һарынгаа даабари 2.081 кубометрээр үлүүлэн дүүргэжэ, үндэр бүтээсэ туйлаба.

Бэшэшье олон хүдэлмэришэд эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлжэ, бага гаргашатайгаар ехэ модо бэлэдхэдэг болоо. Манай модошод хүн бүриин модо бэлэдхэхэ даабаряа 37 кубометрээр дээшэлүүлээд байна. Олон хүдэлмэришэдэй оролдожо хүдэлһэнэй ашаар түсэбһөө гадуур 190 мянган түхэригэй продукци хүдөө даанда үгтөө.

Манай коллектив июнь һара соо бүри габшагайгаар ажаллажа, Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойс ажалай шэнэ амжалтаар угтаха гэжэ зорижонхой.

В. ИЗМАЙЛОВ
Баргажанай леспромхозой главна инженер.

ШАМДАХА ШУХАЛ

Үбһэ хуряалгын эршэ орой дотор улам түргэдэнэ. Ажахынууд үбһэ ногоо эрхим болзорнуудта сабшан абаха, үбэлдөө хэрэглэхэ тэжээл ехээр бэлэдхэхэ гэжэ оролдоно. Гэхэ зуура, энэнай түбхын түрүүндэ техника кэһээ, харюусалгатай хабаадаха тэрэнэй ямараар бэлдэгдэһэнһээ дулдыдаха болоно.

СССР-эй ЦСУ-гай мэдээнүүдэй ёһоор, июниин эхеэр оронoй колхозууд, совхозууд та 442,9 мянган трактор косилка — эдэнэй паркын 73 процентнь, нёдондонойхи олон бэлэн болонхой байгаа. Украинын, Литвагай, Молдавиин, Эстониин ажахынуудта энэ хүдэлмэри һайнаар ябуулагдана.

(ТАСС).

В. А. Севостьянов «Теплоприбор» заводто 13 жэлэй туршада токарёор хүдэлжэ байна. Энэ хугасаа соогоо мэргэжэлээ дээшэлүүлжэ, мүнөө 4-дэхи разрядай токарь болонхой.

Заводой түрүү хүдэлмэришэн Буряадай АССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй алдарта ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ оролсожо, хахад жэлэйнгээ түсэбые дүрбэн һара соо дүүргээ. Мүнөө хоёрдохи хахад жэлэйнгээ түсэбөөр ажаллажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: түрүү токарь В. А. Севостьянов.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

СОЮЗНА РЕСПУБЛИКАНУУДҺАА МЭДЭЭСЭНЭ

РСФСР:

УРГАСА ХУРЯАЛГАДА — ЭРХИМ ТЕХНИКЭ

«1973 ондо ороһо таряа хуряаха, хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэхэ хүдэлмэри хангаха хэмжээ ябуулганууд тухай» КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолдо харюу болгон, комбайнда хэрэглэгдэхэ хоёр мянган хэрэгсэлнүүдые хоёр һара үлүүтэй соо түсэбһөө гадуур бүтээн гаргаха гэжэ Тулын комбайн бүтээгшэд шиидэбэ.

Эдэнэр имэ хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргахаар хараалһан тусхай графигаа наринаар сахина. Тиин заводой гол конвейерһээ апрелиинхиһээ 750-яар олон жатканууд май һара соо гаргагдаһан байна. Эдэ машинанууд Кубань, Ставрополь, Дон, Украина тээшэ эльгээгдэнэ.

Июнь һарын турша соо заводой конвейерһээ бүри олон машина гаргагдаха. Тобшолон хэлэбэл, эндэхи машина бүтээгшэд энэ һарада зуу гаран жатка үлүү олоор бүтээн гаргахаар шиидэ.

Тула.

(ТАСС).

УКРАИНА:

МЕТАЛЛҺАА ҺАЙН ШАНАРТАЙ

Славянска керамикын комбинадта шаажан бүлүүр түрүүшынхиеэ бүтээгдэбэ. Энэ предприятиин инженернүүдэй хүсөөр бүтээгдэһэн энэ түхеэрэлгэ часай турша соо 45 кубометр кислота болон химическэ бусад продуктнуудые бүлэн гаргаха хүсэтэй юм. Тэрэнэй электромотор, подшипник сальнигуудһаа бэшэниинь бултадаа шаажанаар хэгдэнхэй. Шаажан бүлүүр түмэрһөө гуша-дүшэ дахин удаан саг соо үйлэдбэридэ хэрэглэгдэхээр багсаагдана.

Славянска комбинат Сумской областиин Свеескэ бүлүүрэй заводтой хамжаалан, байгша ондо 60 имэ машина бүтээхэ түсэбтэй.

Славянска керамикын комбинат химическэ 300 гаран янзын аппарадуудые бүтээн гаргана. Тэдэнь химическэ, коксохимическэ, тоһо-ооханэй, эдеэ хоолой болон промышленностиин бусад һалбаринуудта эльгээгдэнэ.

Славянск, Донецкэ область.

(ТАСС).

БЕЛОРУССИ:

ТҮРГЭНШЬЕ, ШАНАРТАЙШЬЕ

Подшипник бүтээдэг Минскэ заводой Тюмениин үрэмдэгшэдтэ шэнэ подшипнигуудые эльгээбэ. Үрэмдэлгын соргонуудта хэрэглэгдэдэг байһан резино-металл подшипнигуудһаа эдэнь һураггүй найдамтайшье, бухэшье юм. Имэ подшипнигуудые хэрэглэһэнэй ашаар, үрэмдэлгын техникэ заһабарилгын хоорондохи үе дүрбэ дахин ехэ болоод, ажалынь улам түргэдхэгдөө. Гүрэнэй шанарай тэмдэгтэ хүртэһэн шэнэ подшипнигуудай ашаар байгша он дотор арадай ажахын 3 миллион үлүүтэй түхэриг арьбалагдаа.

Оньһон арга болон түрүү технологиин туһаламжаар тус завод 5 һарын турша соо хахад миллион түхэриг үлүүтэй мүнгэ алмаһан, ажалай эгээл үндэр бүтээсэ туйлаһан байна.

Минск (ТАСС).

АРМЕНИ:

НИКОЛАЙ ЗЛОБИНОЙ ЖЭШЭЭЕ ХАЛАН АБАГШАД

Социалис Ажалай Герой Гарник Манасянай хүтэлбэрилдэг «Каджаранстрой» трестын комплексно бригада барилгынгаа болзорые хоёр дахин хорооһон байна. Армениин горнягуудай «ниислэлэй» тэг дунда олон дабхар гурбадахи байшан дүрбэ һарын турша соо бодхоогдоо. Тус бригада тресттээ зүбшэн хэлсэһэнэй ёһоор, бүхы юумыень — гэрэй һуури табиха нүхэ малтахаһаа эхилээд, болбосон түхэлтэй болгохо һүүлшын хүдэлмэри хүрэтэр — барандань бүтээдэг зангшалтай юм. Тиихэ зуураа хэдэн мянгаад түхэригэй барилгын материал, электрын элшэ хүсэ алмадаг.

Гарник Манасянай бригадын гэшүүн бүхэн хамаг юумэ шадаха — дүй дүршэлтэй барилгашан. Харин бригадир өөрөө хорёод гаран жэлдэ хүдэлхэдөө, штукатурай, шулуушанай, кровельщигэй, кранай машинистын болон бусад мэргэжэл шудалаад, тэдэ мэргэжэлнүүдтэ нүхэдөө һургана.

Николай Злобиной бригадын дүй дүршэлые Ереван, Ленинакан, Кировокан болон республикын бусад хото городуудай барилгашад халан абана.

Каджаран,

Армянай ССР. (ТАСС).

УЗБЕКИСТАН:

ТАШКЕНТЫН МЕТРОГОЙ ТҮРҮҮШЫН КИЛОМЕТР

Узбекистанай ниислэл хотын транспортна замай шэнэ һудал — Ташкентын метрополитенэй түрүүшын километр татагдаа. Мянгаад метр тоннелиин ханые шэмэглэн гоёохо хүндэтэ даалгабари «Главтоннельметростройн» 2-дохи отрядай эрхим бригадануудай нэгэндэ — И. Лысын хүтэлбэрилдэг бригадада үгтэһэн байна.

Ташкентын метрое барилсажа байгаа энэ залуу коллектив ажалдаа горитой амжалта туйлаа. Эдэнэр һара соо 152 метр түмэр-бетон хана бодхоожо, бүхэсоюзна эрхим дүн туйлаба.

Хоёр жэлэй хугасаа соо 9 станци бариха 12 маршрутай метрополитенэй түрүүшын замые нээхэ зорилго урдаа табинхай.

Ташкент (ТАСС).

КИРГИЗИ:

ХҮДӨӨ НЮТАГУУДТА — ГАЗ

Киргизэй колхозуудтахи түрүүшын газопровод республикын урда зүгтэ ашаглалгада ороо. Барилгашад Рахманджанай нэрэмжэтэ колхоздо 30 километр сорго, газ хубаарилдаг станци гэхэ мэтые ашаглалгада оруулаа. Ажахын мастерской болон фермэнүүд, колхознигуудай 500 гаран бүлэ хямда түлишэ абажа эхилбэ.

Киргизэй һуурин тосхонууд һаял Башкирһаа асарагдаһан газ хэрэглэдэг байһан юм. Харин мүнөө Кочкор-Атинска сэнхир түлишэ республика дотор хэрэглэгдэдэг болобо.

Байгша он соо эндэһээ Ошско областиин 4 ажахы газопроводуудые татахань. Тэдэнэрэй эгээл ехэнь — хлопок таридаг «Эркин» гэжэ колхоз миллион үлүүтэй түхэриг мүнгэ энэ хэрэгтэ һомолоо.

Фрунзе. (ТАСС).

Июниин 17-до нютагай Соведүүдтэ һунгалта

ДАРХАН СОЛОЁО СУУРХУУЛҺААР

...ун ажал хэрэгээрээл ...ршадаг гэжэ манай арад ...дэмы хэлсэдэггүй. Ефим ...нович Колмаков өөрынгөө ...н гараар хэһэн, бүтээ- ...хэрэгүүдэйнгээ ашаар ...ютагайнгаа зоной дунда ...этэй болонхой.

...мэршэ дархан абаяа да- ...н ябаһаар, Ефим арбан ...тайһаа эхилжэ, эсэгын- ...туһалагша—бар хүсэтэ ...шан болоһон байгаа.

...952 ондо армиһаа табиг- ...н Ефим Колмаков Бар- ...най леспромхозой Журав- ...н участогта модо бэлэдхэ- ...үдэлмэридэ абтаба. Бага ...аһаа хүдэлмэри хэжэ һу- ...н Ефим удангүй һара, ...ал бүри модо-модой дун- ...лгэрһэн социалис мү- ...өндэ нэгэтэ бэшэ тү- ...гарадаг, шан бэлэг, ...элэй грамотануудта хүртэдэг болоһон байгаа. Хэ- һэн ажалынь үндэрөөр сэг- нэгдэжэ, Ефим Ивановичта В. И. Ленинэй 100 жэлэй ойн баярай медаль барюулаг- даһан байна.

Ажал хэрэгээрээ алдаршаһан Ефим Иванович коллективэйнгээ дунда хүндэтэй болоо. Мүн «Коммунис ажалай ударник» гэһэн нэрэ нүхэр Колмаковто олгогдожо, харюусалгыень бүри дээшэлүүлһэн байгаа.

— Леспромхоздо арбан найман жэлэй туршада хүдэлжэ гарахадаа, яһала юумэ мэдэхэ болоо һэм. Зүгөөр эсэгынгээ һургаһан мэргэжэлээр дахин ажаллаха дурамни хүрэһэн байгаа. Би энэ мэргэжэлээрээ пенсидэ гаратараа хүдэлхэ хүсэлэнтэйб, — гэжэ Е. И. Колмаковтой хөөрэлдэхэдэ хэлээ һэн.

Гурбан жэлэй урда тээ Ефим Иванович Баргажан тосхон ерэжэ, республикын «Межколхозстрой» нэгэдэлэй түмэршэ дархан болоһон пэмтартай.

Кузница соонь ороходо, бүхы юумэниинь эмхи гуримтай, зохидоор табяатай байханы харагдана, хажуудань туһалагшаар өөрынь дунда хүбүүн хүдэлэлсэнэ.

— Эсэгынгээ зүргөөр дархан солотой болохо хүсэлэнтэй гү? — гэжэ асуухада:

— Үгы хадаа, мүнөөдөө хөөргыемни даралсажа түмэр дабтаха, шэрээхэдэмни туһалалсана. Һаяар жолоошон болохо хүсэлэнтэй, — гэжэ нүхэр Колмаков дарууханаар харюусана.

Дарханай мэргэжэл өөрын нюусатай ааб даа. Хүн бүхэн энэ мэргэжэл шудалдаггүй. Гансал үг дамжажа ерэһэн мэргэжэл хадаа Ефим Ивановичта түмэршэ дарханай мэргэжэл үнэтэй сэнтэйдэ тоологдодог.

Мүнөө сагай алишье ажахыда элдэб техникэ, зэр зэмсэг олоор хэрэглэгдэнэ. Бии байһан машина түхеэрэлгэнүүдые бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ хэрэгтэ түмэршэ дарханай үүргэ ехэ байһан зандаа. Али нэгэн юумэнэйнь эбдэрхэ элэхэдэ, кузницада ошохол хэрэг гарадаг. «Межколхозстрой» нэгэдэлэй Баргажанай отделениин түмэршэ дархан Ефим Иванович барилгашадайнгаа техникые һайнаар, саг дарыдань заһабарилалсадаг хүн.

— Манай Ефим алтан гартай. Ямар нэгэ деталиин эбдэрээ һаа, заводойхиһоонь дутуугүйгөөр хэжэрхёод байха. Урагшаа һанаатай, хамтын хэрэгэй түлөө ходо оролдожо ябадаг,— гэжэ барилгашадайнь магтадаг дэмы бэшэ.

Барилгашадай хамтын суглаан дээрэ Ефим Иванович Колмаков Баргажанай аймагай Соведэй депутадта кандидадаар нэгэн дуугаар дэбжүүлэгдэһэн юм.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

Загарайн аймагай Шэнэ-Элхи. Нютагайнгаа Соведүүдэй депутадта кандидадуудаар дэбжүүлэгдэһэн эрхим түрүү хүбүүд, басагадаа һунгагшадтаяа һайнаар танилсуулха, тэдэнэй ажал хүдэлмэри тухай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхын тула агитаторнууд ехэ ажал хэнэ. Тэдэнэй дунда Хандагатайн леспромхозой залуу агитаторнууд Таня Слепнева (12-дохи участок), Люба Зверева (7-дохи участок), Людмила Булыгина (8-дахи участок) гэгшэд болоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа): Т. Слепнёва, Л. Зверсва, Л. Булыгина.

С. БАЛДУЕВАП фото.

РЕСПУБЛИКЫН ЗАСАГАЙ ДЭЭДЫН ЗУРГААНУУДТА

ТҮХЭРИГ БҮХЭН ОЛЗО ОРУУЛХА ЁҺОТОЙ

Һаяхан Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет Яруунын аймагта мүнгэнэй гүйсые һайжаруулха талаар хэгдэхэ ёһотой ажал хүдэлмэриин. ямаршуу үетэй байһые хаража үзэбэ. Тэндэхи аймсоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр В. А. Жданов элидхэл хэһэн байна.

Хэнэйшье мэдэһээр, ямар нэгэн ажал хэрэгтэ һомологдоһон мүнгэн саг соогоо ашаглагдахадаа, тиигээд гүрэнэй мүнгэнэй эрьесэдэ орожо, хэрэглэгдэхэ ёһотой зорилгоёо бэелүүлжэ эхилхэдээ үүргэеэ һайнаар дүүргэдэг. Мүнгэнэй гүйсые түргэдхэхэ, бүри ехэ үрэ ашатай болгохо талада худалдаа наймаанай ба ниитын эдеэ хоолой эмхи зургаануудай, предприятинуудай хүдэлмэри һайжаруулхада, хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгые сагай эрилтэдэ хүргэхэдэ горитой нүлөө үзүүлдэг. Эдэ бүгэдэ ажал хүдэлмэриие һайжаруулхын, илангаяа ажалшадай ехээр хэрэглэдэг эд бараа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые олошоруулхын орондо Яруунын аймсоведэй гүйсэдком зохихо хэмжээнүүдые абадаггүй, харин мүнгэ үшөө ехээр һомолхые эрилтэ табидаг байгаа гэжэ республикын Министрнүүдэй совет тоолобо. Энээнһээ гадна һомологдоһон мүнгэн гүрэнэй эрьесэдэ түргэн саг соо оронгүй, удаан хэбтэнэ.

Иимэ байдал Яруунын аймагта 1972 ондошье үзэгдөө. 1973 оной туршада Яруунын аймагай эрьесэдэ байһан мүнгэнэй оршонь гаршаяа диилэнэгүй. Тиигэжэ гансахан нэгэдэхи кварталай туршада аяар 20 мянган түхэригэй гаргаша хүсэлдүүлэгдээгүй байна. Иимэ хангалтагүй байдал үргэлжэлөө һаа, жэлэй эсэс хүрэтэр хэды түхэригэй үри хэгдэхэ болоноб?

Илангаяа анхархаар зүйл юуб гэхэ, Яруунын аймагта эльгээгдэхэ ёһотой эдеэ хоолой зүйлнүүд саг соогоо абаашагданхай. Нютагай промышленность үргэн хэрэглэлэй эд бараа гаргаха хэрэгые һайжаруулнагүй. Худалдаа наймаанай эмхидхэлэй муу дээрэһээ складуудта эдеэ хоолой зүйлнүүд гутатараа хэбтэдэг ушарнуудшье үзэгдэдэг байна. Харин аймагай ажалшадай ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангаха хүдэлмэриин түсэб жэлһээ жэлдэ дүүргэгдэнэгүй. Сберкассануудай зүгһөө хиналта һулаар ябуулагдана.

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет иимэшүү байдалай республикын бусадшье аймагуудта үзэгдэдэг байһые һануулна. Республика доторхи мүнгэнэй гүйсые һайжаруулха хэмжээ ябуулгануудые хараалһан тогтоол баталан абаха зуураа, Министрнүүдэй Совет мүнгэнэй гүйсэдэ онсо анхаралаа хандуулхыень Яруунын аймагай соведэй гүйсэдкомые уялгалаа.

МҮРЫСЭДЭГ ОБЛАСТИИН ҺОНИН

Шэнэ микрорайон

Шэнэ хотоһоо Каштак тээшэ ошоһон харгыһаа бага зэргэ хажуу тээшэ гарахада, байрын мантан томо гэрнүүд харагдадаг болобо. Эндэ областиин түб һууринай шэнэ микрорайон бодхоогдожо байна. Гэр барилгын комбинадай хүдэлмэришэд эндэ ажаллана.

Николай Александрович Лыткинэй хүтэлбэрилдэг бригадын гэшүүд шэнэ микрорайондо томо панелеэр гэрнүүдые барина. Бүхы ажалынь гол түлэб оньһожоруулагданхай.

Энэ бригадада хамтадаа 20 хүн хүдэлдэг. Тэдэнэр бултадаа дүй дүршэлөөр баян болоһон хүнүүд юм. Бригадын гэшүүд орон дотороо дэлгэрһэн социалис мүрысоондэ оролсожо, һара бүриин үйлэдбэриин түсэб 120—130 процент дүүргэнэ. Январь һарада түрүүшын гэрэй һуури табигдажа эхилһэн байбал, мүнөө табан дабхар хоёр гэр ашаглалгада оруулагдаа. Гурбадахинь һаяар дүүргэгдэхэ.

Июлиин түсэбөөр

«Трубачевский» совхозой 3-дахи һаалиин фермын коллектив Шелопугинска район соогоо эрхимлэжэ ябана. Түс фермые районой Соведэй депутадта кандидат Александра Максимовна Пупынина ударидана. Юһэдэхи табан жэлэй шиидхэхы удха шанартай жэлэй түрүүшын үдэрһөө энэ фермынхид эрхимээр хүдэлжэ, һү һааха, гүрэндэ тушааха түсэбөө һара бүри үлүүлэн дүүргэнэ.

Энэ фермын коллектив һаяхан ажалай шэнэ амжалта туйлаба: һаалишад жэлэй түрүүшын хахадта гүрэндэ һү тушааха түсэбөө майн 13-да амжалтатай бэелүүлһэн тухайгаа мэдээсээ. Хахад жэл соо 1555 центнер һү тушааха түсэбтэй байһанаа 1.700 центнертэ хүргэһэн байна. Һаалишад Т. Р. Резанова, В. Г. Саподникова болон бусад хабарай үдэрнүүдтэ үнеэн бүриһөө 6—7 килограмм һү абажа байгаа.

Фермын коллектив мүнөө июль һарын түсэбөөр ажаллажа байна.

Һайн шанартайгаар

Могойтын районой СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ совхоздо таряан ажалай 8 звено эмхидхэгдэнхэй. Тэдэнэр шэниисын тарилга богони болзорто һайн шанартайгаар дүүргэбэ. Хамтадаа 5100 гектар талмайда шэниисэ тариг-даһан байна. Тэрэнэй ехэнхинь нарин зуруудтайгаар, хэрээһэлүүлэгдэн таригдаа. Бүхы талмайдань минеральна үтэгжүүлгэ оруулагданхай.

«Забайкальский рабочий» газетэһээ абтаба.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

ЭКОНОМИКЫН ХҮГЖЭЛТЫН ЗУБ ШЭГЛЭЛ

БЕРЛИН. СЭВ-эй нэгэдэмэл программа баталагдаһанай һүүлээр Советскэ Союзай ГДР-эй харилсаа холбоон үргэдэнэ. Советскэ Союзай экономическа промышленна болон техническэ хүсэндэ түшэглэн, промышленна шухала түүхэй эдээр дутамаг ГДР-эй промышленность бүхэли һалбаринуудтай болоһон, дэлхэйн хүгжэнги промышленностьтай арбан гүрэнэй тоодо орожо шадаһан байна.

Советскэ Союзай техническэ туһаламжаар промышленна 30 гаран барилга ГДР-тэ бодхоогдонхой. Эйзенхюттенштадтахи «Ост» гэжэ металлургическа комбинат, Шведтын районой нефть болбосоруулгын комбинат, Боксберг болон Тирбахтахи теплоэлектростанцинууд, Рейнсбергын атомна электростанци болон бусад тэдэнэй тоодо ороно.

ГДР Совет Союз хоёр 55 миллион шахуу маркын сэнтэй эд бараа үдэр бүри андалдан абалсана. Тэрэнэй хахадынь — машина ба түхеэрэлгэнүүд.

Аха дүү бусад оронуудтай ГДР-эй нягта харилсаа холбоо байгуулһаниинь һайн үрэ дүнгүүдтэй.

ТУСХАИ ХАРАА ШЭГЛЭЛТЭЙ

СОФИ. Экономическа харилсан туһалалсалгын Соведэй гэшүүн—Болгари тэжээлэй заводуудые бодхоолгоор мэргэжэжэ, тэдэнээ социалис хани нэгэдэлтэ оронуудтаа эльгээдэг юм. Холимог тэжээлэй 15 завод бариха захил аха дүү Польшоһоо оробо. Часай турша соо 10 тонно продукци үйлэдбэрилэн гаргаха аргатай бүдүүн тэжээлэй 50 предприяти ойрын жэлнүүдэй турша соо Советскэ Союзда эльгээгдэхэ юм.

20 мянган толгой тугал шахан таргалуулха хэдэн барилга Болгариин Плевенскэ округто энэ жэлдэ эхилхэнь. 2 мянган үнеэнэй фермэ Софи хото шадар баригдажа байнхай. Фермын проектые болгар инженернүүд бэлдээ, харин түхеэрэлгэнь ГДР-һээ абтаха байна.

ШЭНЭ ТҮСЭБҮҮД ХАРААЛАГДАНА

БУДАПЕШТ. 1976—1980 онуудай шэнэ табан жэлэй түсэб ВНР-эй гүрэнэй түсэбэй управленидэ, ороной министерствэдэ, албан зургаануудта зохёон хараалагдажа эхилбэ.

Энэ шухала зорилго хоёр шатаар дүүргэгдэхэ. Арадай ажахын хүгжэлтын шухала шэглэлнүүд нэгэдэхи шатадань тодорхойлогдохо, хоёрдохидонь арадай ажахын түсэб һалбари һалбаряарнь хубаагдаха. Энэ табан жэлэй һүүл багаар түсэб гүрэнэй суглаанай сесси дээрэ баталагдаха.

Ажабайдалай элдэб һалбариин мэргэжэлтэд тус ажал хүдэлмэридэ хабаадуулагдана. Венгер экономикын һүүлэй жэлнүүдэй хүгжэлтын дүй дүршэл шэнжэлэгдэнэ, согсологдоно, үйлэдбэриин гол шухала һалбариин хүгжэлтын түсэбүүд хараалагдана.

СССР-тэ — СУДНАНУУД

ВАРШАВА. Щецин хотын А. Варскиин нэрэмжэтэ судоверфьдэ Советскэ Союз эльгээгдэхээр 100-дахи судна бүтээгдэбэ. Энэнь контейнернүүдые зөөдэг универсальна 18 судныи долоодохинь гээшэ. Тэрэнэй уһанда табигдахада, судоверфиин судануудай хамтын тоннаж 2 миллион тоннодо хүрэхэ.

А. Варскиин нэрэмжэтэ судоверфь — Польшын Балтиин далайн эрье шадарай промышленна томо предприяти мүн. Тэрэ түргэнөөр хүгжэн ургана. 1953 онһоо 1968 он болотор эндэ бүтээгдэһэн судануud хамта дээрээ 1 миллион тонно тоннажтай байгаа һаа, һүүлэй табан жэл хүрэхэгүй сагай турша соо хамтадаа 1 миллионһоо дээшэ тоннажтай судануud бүтээгдээ. Щецинэй карабелнүүдэй бүтээһэн продукциин ехэнхинь хариин оронуудта эльгээгдэдэг.

Судоверфиин түүхэдэ түрүүлэн, хорин жэлэй саада тээ, уһанда табигдаһан «Чулыма» гэжэ далайн судна Советскэ Союзай захилаар бүтээгдэһэн байгаа. Тэрэ гэһэнһээ хойшо СССР Щецинэй судна бүтээгшэдэй продукци захин абадаг болонхой. Судоверфиин хилын саана эльгээгдэхэ продукциин хахадһаа үлүүнь совет далайн ба мүрэнэй флодто эльгээгдэнэ.

(ТАСС).

ГДР. ГДР-эй дээдэ һургуулинуудта, мэргэжэл олгодог һургуулинуудта мянга гаран вьетнам хүбүүд, басагад һуража байна. Грейфсвальдахи университедэй эрдэмтэдэй коллектив вьетнам студентнэртэй хамта Вьетнамай промышленностиин шэнэ һалбариин хүгжэлтэдэ тон шухала һалбари болохо биологиин асуудалнуудые шиидхэлсэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: университедэй профессор Вольфганг Брук вьетнам студентнэртэй хүдэлжэ байна.

ЦБ—АПН-эй фото.

...АЙМААЛАГШАДАЙ ...ЛЁТ

...аан-Үдын кооперативна ...икумэй актова зал һаяхан ...дэрэйхеэр шэмэглэгдэжэ, ...эрэглэгшэдэй кооперациин ...хүдэлмэрилэгшэдэй рес...иканска слёт үнгэргэгдөө. ...техникумдэ һуралсажа, то...вед, кулинар, повар, бэлэд...э болон бусад мэргэжэлтэй ...о гараһан залуушуул тү...ынгээ жэлнүүдтэ хэһэн ...йнгаа дүн гаргалсахаяа, ...үршэлөө бэе бэедэз дам...ан үгэлсэхэеэ эндэ сугла...

...ряадай АССР-эй, Буркооп...й 50 жэлэй ойдо зорюу...жа нээгдэһэн энэ слёдто ...дагшадые амаршалхаяа ...йн мэргэжэлтэд, мүнөө ...техникумдэ һуралсажа ...н залуушуул ерээ.

...аршалгын үгэнүүдэй зал ...оностоһоной һүүлээр рес...кын эд хэрэглэгшэдэй ...рациин правлениин тү...ишэ нүхэр А. А. ...охоев элидхэл хэжэ, ...дай АССР-эй, Буркооп...й 50 жэлэй ойе хүндэтэй...үтгаха зорилгоор абаһан ...лис уялгануудые дүүр...э залуу мэргэжэлтэдэй ...ехэ үүргэтэй байһан ту...элгэрэнгыгээр тогтоод, тэ...нэрэ хүндэ саашаландань улам үргэхэ шухала байһан тухай заагаа.

Буряадай эд хэрэглэгшэдэй кооперациин холбооной правлениин түрүүлэгшын орлогшо Б. Г. Кушеев нэмэлтэ элидхэл хэхэдээ эд хэрэглэгшэдэй кооперациин мэдэлдэ байдаг худалдаа наймаанай газарнуудай хүтэлбэрилгэ гуримшуулан һайжаруулха шухала байһан тухай заагаа.

Улаан-Үдын кооперативна техникум болон кооперативна училищада худалдаа наймаанай мэргэжэлтэдэй ямараар бэлдэгдэжэ байһан тухай техникумэй директор Ф. К. Заболотский элидхэл соогоо дэлгэрэнгыгээр тогтоо.

Элидхэлнүүдэй һүүлээр үгэ хэлэлгэн эхилжэ, тэрээндэ олон хүн хабаадалсаа. Техникум дүүргэжэ гараһанайнгаа һүүлээр республикын зүг бүхэндэ ажаллажа байһан худалдаа наймаанай элдэб мэргэжэлтэд үгэ хэлэжэ, эрдэм, мэдэрэлээ, мэргэжэл шадабаряа оролдосотойгоор дамжуулан үгэһэнэйнь түлөө багшанараа үнэн зүрхэнһөө амаршалаад. хүдөө нютагуудта худалдаа наймаа һайжаруулха хэрэгтэ хүсэ шадалаа зорюулхаар бэлэн байһанаа мэдүүлээ.

Техникум дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр Хойто-Байгалай аймагай Нижне-Ангарск тосхондо 1971 онһоо хойшо хүдэлжэ байһан Л. Д. Башкирцева техникум дүүргэжэ гараад, Нижне-Ангарск тосхоной пекарнида технологоор хүдэлхөө ошоһон, техникумдэ мэдэжэ абаһан эрдэмээ ажалдаа хэрэглэһэн тухайгаа хэлээ.

Тарбагатайн райпогой правлениин түрүүлэгшын орлогшо А. И. Калашникова, Кабанскын райпогой экономист Л. Я. Белоусова болон бусад слёдто үгэ хэлэжэ, республикынгаа 50 жэлэй ойе хүндэтэйгөөр угтаха зорилгоор эд хэрэглэгшэдэй кооперациин хүдэлмэрилэгшэдэй эршэ зоригтойгоор ажаллажа байһан тухай мэдүүлээ.

КПСС-эй обкомой инструктор Л. Г. Байбородина, ВЛКСМ-эй обкомой секретарь В. М. Леонов гэгшэд слёт дээрэ үгэ хэлэжэ, хүдөө нютагуудта худалдаа наймаа һайжаруулха хэрэгтэ техникум дүүргэһэн залуу мэргэжэлтэдэй ямар ехэ үүргэтэй байһан тухай хөөрөөд. саашадаа үнэн сэхээр, оролдосотой һайнаар хүдэлхыень уряалаа.

Слёдто хабаадагшад хэһэн хүдэлмэриингөө дүн согсолхо зуураа, республикынгаа ехэ һайндэрые эрхим һайн ажалаараа угтахыень республикынгаа эд хэрэглэгшэдэй кооперациин бүхы мэргэжэлтэдтэ хандаа.

И. БУДАЕВ.

Ажалшадай бэшэгүүдһээ

МАГТААЛТАЙ ТОГООШОН

Цахирай найман жэлэй интернат һургуулиин столово соо ороходо дунда зэргын бэетэй, сагаан халаад үмдэһэн эхэнэрэй энеэбхилэн ябахые заатагүй харахат. Энэмнай тус столовын тогоошон Матрена Цыденова гээшэ.

Тэрэнэй эндэ ажаллажа эхилһээр арба гаран жэл үнгэрбэ. Энэ үе соо һургуулиин һурагшадта амтатай эдеэ хоол шанаха талаар баян дүршэлтэй боложо шадаа. Ажалдаа харюусалга ехэтэйгээр хандадаг, столово соогоо ариг сэбэрые сахиха хэрэгтэ ехэ анхарал табидаг байха юм. Һургуулиин багшанар болон шабинарта урин зөөлэхэнөөр хандадаг заншалтай. Тиигэжэ коллектив соогоо хүндэтэй, магтаалтай тогоошон болоһон байха юм.

—Тетя Мотиин ажаллаһан үдэр амтатай хоол бэлдэгдэнэ, —гээд багшанарай, һурагшадай хөөрэлдэхые нэгэнтэ бэшэ дуулахат.

Б. ШОЕНОВ,
хүдөө бэшэгшэ.
Захааминай аймаг.

АРГЕНТИНЭДЭ БОЛОҺОН ШУХАЛА ХУБИЛАЛТАНУУД

...нтинэ хүгжэлтынгөө ша...тада гараба. Үнгэрһэн ...арын 25-да шэнэ прези...эктор Хосе Кампора гэг...үрэнэй засаг үгтэжэ, шэ...вительство байгуулагдан, ...жэлэй туршада энэ оро...политическэ ба экономи...кризистэ байлгаһан сэ...журам усадхагдаба. Хар...римхэй сэрэгэй диктату...сүлөөлэгдэһэн энэ орон ...туционно гуримда оруу... Олониитэ арад зоной ...гүй политическэ ехэ ...тэ иимэ гол эрилтэнүү...бана: империалис дар...аа Аргентиные сүлөөл...рэнэй бэеэ даанхай бай...бэхижүүлхэ, политиче...йдалдань үргэн демокра...охо ба ажалшадай аша ...социально-экономиче...ээгы хубилалта хэхэ.

...э правительствын тү...н алхамууд, Э. Х. Кам...президентын тушаал ...абалгада зорюулагдаһан ...хадаа айхабтар һураг ...гаар үнгэржэ, бүхы Ла...Америкэдэ мэдээжэ бо...Тэрэ ёһолол дээрэ үзэг...ушарай болоһон тушаа ...элнүүд тунхаглагдаа. ...лан хэлэбэл, уряалаар ...-Айрес ерэһэн Чилиин президент Сальвадор Альенде, Кубын президент Освальдо Дортикос гэгшэд президентын тушаалые Э. Х. Кампорада дамжуулан үгэһэн документдэ гараа табиһан байна. Энэ үедэ Куба Аргентинэ хоёрой хоорондо дипломатическа харилсаанай үшөө тогтоогдоогүй байһаниие эндэ онсо тэмдэглэмээр. Иимэ ушарай боложо байхада США-гай гүрэнэй секретарь Роджерс Аргентинэ ерээд, президентын ордондо болоһон баяр ёһололдо хабаадажа шаданагүй. Ушарынь гэхэдэ, манифестацида хабаадаһан олониитэ ажалшад Роджерсын һуужа ябаһан машинын харгы хаажархёо, яажашье ядахадаа тэрэ хонолгодо бууһан газартаа бусаһан байха юм.

Шэнэ правительствын гадаадын политикын тон шухала талань гэхэдэ, майн 28-да Аргентинэ Куба хоёрой хоорондо дипломатическа ба экономическа харилсаанууд байгуулагдажа, дэлхэйн бүмбэрсэгэй баруун хахад дээрэ түрүүшын социалис гүрэниие газаашалха ба гансаарданги байлгаха империалис политикада шэнэ, шанга сохилто хэгдээ. Энээн тушаа шиидхэбэри Буэнос-Айрестэ Э. Х. Кампора, О. Дортикос хоёрой хоорондо болоһон хэлсээнэй үедэ абтаһан байна. Үшөө Аргентинэ ГДР хоёрой хоорондо дипломатическа харилсаанай тогтоогдохо тушаа соносхогдобо.

Аргентинын шэнэ президент национальна конгресстэ эльгээһэн бэшэг соогоо өөрынгөө правительствын бэеэ даанхай байдалай ёһо гуримуудые хэлбэришэгүйгөөр сахихын, арадуудай бэеэ даагаад гүрэн болохо ба ондоо гүрэнүүдэй дотоодын хэрэгтэ хамааралсахагүйн түлөө дэлхэйн бүхы гүрэнүүдтэй адли тэгшэ харилсаануудые хүгжөөхын түлөө тэмсэхэ байһан тухай мэдүүлээ.

Дотоодын политикын талаар президент национальна баялигаа хүгжөөхэ, гадаадын худалдаа наймаанда, финанса ба экономикын гол һалбаринуудта гүрэнэй хиналта шангадхаха зорилготой. Э. Х. Кампора Аргентинэдэхи империалис монополинуудай дээрмэшэ политикые эрид шууд буруушаагаад, «олонациональна компаннуудта бэшэ, өөрын национальна аша туһада алба хэхынь тула» хариин гүрэнүүдэй мүнгэ зөөри тушаа хуулиин шэнэ проект зохёогдохо гэжэ мэдүүлһэн байна.

Аргентинэдэхи мүнөө үеын хүдэлөөн хадаа сэрэгэй хархис журамда эсэргүү, нютагай эзэд баяшуул ба тэдэнэй империалис туһамаршадта эсэргүү, орон дотороо бүхы ажабайдал үндэһөөрнь хубилгахын түлөө ажалшадайнь олон жэлэй туршада тэсэбэри ехэтэйгээр, үнэн сэхээр хэһэн тэмсэлэй бодото аша үрэ мүн болоно. Хамаг хүн зонойнь хүсэтэ буһалгаанай, ангиин шанга тэмсэлэй талаар Аргентинэ капиталис оронуудай дунда түрүү һууринуудай нэгые эзэлһэн байха юм. Имагтал энэ ушарһаа сэрэгэй хүнүүдэй засаг панхаруудтажа, революционно хүдэлөөе зайсуулха зорилгоор гүрэнэй засаг бариһан сэрэгэйхид һунгалта үнгэргэхэ баатай болоһон. Тэрэ һунгалтын һүүлээр перонис хүдэлөөн гэжэ нэрлэгдэһэн «сүлөөрэлгын хустисиалис фронтын» (ХФО) толгойлогшонор гүрэнэй засаг абанхай.

Байгша оной мартын 11-дэ үнгэргэгдэһэн бүгэдэ ниитын һунгалта дээрэ президентын тушаалда кандидат (ХФО-гой түлөөлэгшэ) Э. Х. Кампора гэгшэ илалта туйлаһан. Э. Х. Кампора политическэ элитэ ажал ябуулагша, генерал Пероной Аргентинын засаг барижа байха үедэ (1946—1955 онуудта) национальна конгрессэй депутадуудай палатын түрүүлэгшэ, һүүлэй үедэ — эмиграцида байһан Пероной тусхай түлөөлэгшэ, хустисиалис партиин толгойлогшонорой нэгэн байһан юм. Һунгалтын дүнгөөр ХФО-гой кандидадууд национальна конгресстэ, мүн нютагай засагай органуудта диилэнхи олон һуури абажа шадаа.

Бүгэдэ ниитын һунгалтада ХФО-гой туйлаһан илалта юрэ тохёолдоһон ушар бэшэ. Засаг барижа байха үедөө перонистнуудай Аргентинын профсоюзуудта элдэб аргаар олоороо орожо шадаһаниие хараада абаха шухала. Зүгөөр, Перониие засагай хүтэлбэриһөө унагааһан сагһаа хойшо хорин жэл үнгэрбэшье, перонистнууд мүнөө болотор олониитэдэ бага бэшэ нүлөө үзүүлһэн зандаа. Гэхэтэй хамта, үнгэрһэн үе соо перонис хүдэлөөндэ бага бэшэ хубилалта болоһон гээшэ. Мүнөө энэ хүдэлөөн политическэ эгээл элдэб үзэлтэниие — баруунай тала баримталагшадһаа эхилээд, зүүнэй тала баримталагшад хүрэтэр нэгэдүүлнэ. Ажалшадай горитойхон хуби тус хүдэлөөе дэмжэнэ, ХФО-гой хүтэлбэридэ улам ехээр нүлөөлнэ. Перонизмын политическэ хараа шэглэлдэ хуушанайнь үзэл бодолой хажуугаар шэнэ тезисүүд бии.

Һунгалта дээрэ ХФО-гой түлөө хамаг һунгагшадай хахадынь дуугаа үгэжэ, илалтада асарһан гол баримта гэбэл, Э. Х. Кампорын һунгалтын урда тээхи программа мүн. Тэрээн соогоо Аргентинын политическэ бэеэ даанхай байдал хамгаалха, бэеэ даагаад гадаадын политика ябуулха, экономическа талаар бэеэ даанхай байхын түлөө оролдохо, социальна хүгжэлтын замаар ороноо дабшуулха гэһэн байгаа. Илалтын туйлагдаһанай эгээл гол шалтагаан—аргентинецүүдэй сэрэгэй журамда айхабтар дурагүй болоһон ушар. Иимэ дээрэһээ сэрэгэйхидэй засагта шиидхэхы шанга сохилто үгтэһэн гээшэ.

Аргентинын шэнэ правительство политическэ хэрэгээр түрмэдэ һуужа байһан хүнүүдые дары түргэн табяа, түрүүшын засагай үедэ хүниие түрмэдэ хааха, тэрэ тоодо коммунис партиие хориһон хуулинуудые болюулаа. Аргентинын коммунистнууд хэдэн олон жэлэй туршада нюуса байһанаа ажал ябуулгаяа мэдээжээр ябуулха эрхэтэй болобо. Коммунистнуудые мүшхэхэ, мүрдэхэ зорилготойгоор үшөө 1956 ондо байгуулагдаһан полициин тусхай организациие болюулха захиралта Э. Х. Кампора үгөө.

Аргентинэ хүгжэлтынгөө шэнэ шатые экономическа нилээд бэрхэшээлтэйхэн эрхэ байдалда эхилбэ гээшэ. Сэрэгэй хүнүүдэй засаг барижа байһан бүхы жэлнүүдэй онсо илгаань ямар байгааб гэхэдэ, мүнгэнэй сэн ходо унадаг, хүн зоной байдал һуудал муу, гүрэнэйнь үри зээли ехэ, империалис монополинуудай дарлалта доро байһан. Хэдэхэн тоо баримтануудые эндэ дурдая. Аргентинын гадаадын үри зээли 7 миллиард доллар болоһон. Урьһаар абаһан мүнгэнэйнь энэ жэлдэ түлэгдэхэ процентнэ түлбэринь нэгэ миллиардһаа дээшэ доллар. 1972 ондо эд бараанай үнэ сэн 70 процент хүрэтэр дээшэлээ. Орон доторнь ажалгүй хүнүүдэй тоо 1,8 миллиондо хүрэнхэй. Гэбэшье хариин гүрэнүүдэй, нэн түрүүн Америкын монополинууд Аргентинын томо предприятинуудай 85 процентые мэдэлдээ баряад, үзэгдөөгүй ехэ олзо доход абажа байдаг. Ушар иимэһээ Аргентинын правительство заатагүй шиидхэгдэхэ ёһотой тон ехэ бэрхэшээлнүүдтэй дайралдана.

Аргентинын коммунис парти оронойнгоо национальна аша туһада, ажалша олониитын эрилтэдэ харюусамаар табигдаһан шэнэ правительствын бүхы гурбан хэмжээ ябуулгые дэмжэхэ байһан тухайгаа мэдүүлээ. Гэхэтэй хамта тус парти баруунай тала баримталагшадай, хархис этэгээдүүдэй муухай аашада һэримжэтэй байхые, демократическа ба империализмда эсэргүү хүсэнүүдтэй нэгэдэлээ бэхижүүлхые арад зоноо уряална. «Ажалша араднай хэрбээ нэгэдээд, өөрынгөө тугые бүхөөр баряад тэмсэлдэ бодобол, хуушан сагай байдалые хэтэ мүнхэдэнь усадхаад, түрүү, демократическа ба эрхэ сүлөөтэ Аргентинэ тээшэ сэхэлдэһэн зам нээжэ болоно» гээд коммунис партиин уряа соо хэлэгдэнэ.

Н. ЧИГИРЬ.
(ТАСС).

Манай республика «Жигули» тухэлэй машинануудые һаяхан абаба. Эдэ машинануудые гол түлэб «Забайкаллес» комбинадай хүдэлмэришэд худалдан абаһан байна. Байгалай, Баргажанай леспромхозуудта хорёод, гушаад машина хүртэбэ. Хандагатайн леспромхозой хүдэлмэришэд долоон машина абаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хандагатайн леспромхоздо ерэһэн шэнэ машинанууд.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

НЮТАГ НЮТАГАЙ ҺОНИН

ПОЭЗИИН ҮДЭШЭ

Зэдын аймагай түб — Петропавловка тосхондо «Буряад поэзиин үдэрнүүд» гэһэн үдэшэ үнгэргэгдөө Энэ үдэшэ республикын 50 жэлэй алдарта ойдо зорюулагдаба. Аймагай библиотекын хүдэлмэрилэгшэд уншагшадтаа уряалай биледүүдые тарааһан юм.

Библиотекын уншалгын зал соо «Буряад поэзиин долгин дээрэ» гэһэн номой выставкэ эмхидхэгдээ. Комсомолой райкомой һургуулиин таһагые даагша Т. Клочихина үнгэрһэн 50 жэлэй хугасаа соо буряад поэзиин хүгжэлтэ тухай суглараагшадта хөөрэжэ үгэбэ.

Петропавловкын дунда һургуулиин багша О. М. Сухарева поэт Н. Дамдиновай творческо ажал ябуулга тухай һонирхолтойгоор хөөрөөд, «Шэнэ газар», «Минии багша — Ленин» гэһэн поэмэнүүдһээнь хэһэгүүдые уншаа.

Библиотекарь З. Лалетина поэдүүд Д. Улзытуев, В. Петонов болон бусадай зохёолнуудтай уншагшадые танилсуулаа. Эндэ суглараагшад нютагайнгаа поэтесса Галина Раднаевагай шүлэгүүдые ехэтэ һонирхон шагнаба.

М. ГАЛСАНОВ.

АМЖАЛТА ХАРУУЛҺАН ВЫСТАВКЭ

«Бурятцелинстрой» трестын 335-дахи ПМК-гай ажалай амжалта харуулһан экономико болон соёлой үдэрнүүд Хори тосхондо үнгэргэгдэбэ. Гоё һайханаар шэмэглэгдэһэн выставкэ предприятиин бүтээһэн продукциин дүн тухай хөөрэнэ. Жэшээлхэдэ, юһэдэхи табан жэлэй нэгэдэхи, гурбадахи жэлэй таба һарын туршада 180 мянган түхэригэй продукци бүтээхэ түсэбөө 183 мянган түхэригтэ хүргэһэн байна.

ПМК-гай түрүү хүнүүд тухай хөөрэһэн тусхай стенд олоной анхарал татана. Ажалдаа шалгарһан барилгашад, жолоошодой фото-зурагууд эндэ харагдана. Жолоошод Д. Попов, В. Беломестных болон бусад үдэр бүхэнэйнгөө даабари ходоодоо үлүүлэн дүүргэдэг байха юм.

Үдэшын түгэсхэлдэ ПМК-гай уран һайханай коллектив суглараагшадай үмэнэ һонирхолтой концерт табяа.

Д. ГЫЛЫКОВ.

ТҮРҮҮШЫН СЛЁТ

Улаан-Үдын «Дружба» кинотеатрта городой Тимурай шабинарай түрүүшын слет үнгэргэгдэбэ. Следто Тимурай нэрэмжэтэ дружинануудай түлөөлэгшэд хэжэ байһан ажалай рапорт үгэбэ. Удаань уран зохёолшо Аркадий Гайдарай шүлэгүүдые уншаһан, дуу дуулаһан, хатар наада гүйсэдхэһэн байна. Һурагшадые дайнай үеын тимуровец Нонна Дмитриевна Щебарских, Мария Тимофеевна Власова, ВЛКСМ-эй Улаан-Үдын городской комитедэй, городой пионернүүдэй байшангай хүдэлмэрилэгшэд амаршалба. Удаань Буряадай ГАИ-гай хүдэлмэрилэгшэ капитан Дамдинов «Харгын ба үйлсын гурим мэдэ» гэһэн телевизионно конкурсын дүн гаргаба. Эндэ городой 1-дэхи һургуули түрүү һуури эзэлээ. Һурагшадай дундаһаа 22-дохи һургуулиин Юрий Покацкий нэгэдэхи һуури, хоёрдохи һургуулиин Иван Павлов хоёрдохи һуури эзэлбэ. Эрхимлэгшэдтэ үнэтэ бэлэгүүд барюулагдаба.

А. НИМАЕВ.

ТҮЙМЭР САРАГДАБА

Шэнэ-Заган тосхондо ажаһуудаг А. С. Мальцевагай гэрэй хажуудахи сарай соо үхибүүд олоороо сугларанхай тоомоо таһаржа, галаар наадажа байһаар, түймэр табижархиһан байба. Сарай соо носоһон гал улаан дүлөөр соробхилон, дүтэ шадарай гэрнүүдтэ аюул тохёолдуулба.

Тосхоной зон хүл хөөрсэг боложо, түймэр унтараадаг машина хүрэжэ ерэбэ. Түймэр сарадаг дружинын гэшүүд (начальнигынь Г. Симонов) сарайда аһаһан гал унтараалгада эдэбхитэйгээр хабаадалсаа. К. Алексеев, З. Филатов, С. Калашников, А. Ананин гэгшэд илангаяа нүхэдэйнгөө дундаһаа шалгаржа, хүнгэн солбон, түгэлдэр зоригтой байһанаа харуулба. Гал аюултай тэдэнэрэй зоримгойгоор тэмсэһэнэй ашаар түймэр саг соогоо унтараагдажа, А. С. Мальцевагай болон дүтэ шадарай бусад айлнуудай гэр байра хохидолдо ороогүй.

Гашей тосхондо ажаһуудаг, ажалладаг Н. М. Черных гэгшын гэр соо түймэр болоһон байгаа. Шалтагааниинь элирүүлхэдэ, зайн галай утаһан буруугаар холбогдоһон байба. Энээнһээ уламжалан, гал аһаһан байна.

Суулгын совхозой түймэр сарадаг машина саг соогоо эндэ ерэжэ, носожо эхилһэн түймэрые унтараагаа. Н. М. Черных гэгшын гэр соохи эдлэл галдуулаашье һаа, совхозой түймэр сарагшадай оролдосын ашаар Гашей тосхоной айлнууд хохидолдо ороогүй.

М. ЦЫРЕНОВ.

НАРҺАН ТУЖА ШУУЯХАЛ

ХУЛЛАГ. Дурбэдэхи квартал. Бидэ эндэ отогоо түхеэрэнхэйбди. Тойроод ой тайга. Отогнай ойн соорхойн нэгэ захада. Арбаад хүнэй багтаамжатай шэнэ майхамнай холоһоо гэр шэнгеэр харагдана.

Бидэ 5 хүн нишэ модо тарихаяа ерэнхэйбди. Аллын лесничестваһаа мантай хамта Николай Власов, Иван Эрдыниев хоёр хүдэлнэ. Тэдэнэр ой модоной ажахын түрүү хүдэлмэришэд юм. Дэрээнэй лесничестваһаа Сергей Гомбоев, Аригуун Бадмаев намтай ерэлсээ. Тиихэдэ мантай ажалладаг тракторист Михаил Серов модо һуулгадаг сеялкэ трактораараа шэрэдэг юм.

Үсэгэлдэр тариха мододнай дууһанхай. Бидэнэй үглөөнэйнгөө хоол бариһаар байтар автомашина хүрэжэ ерэбэ. Тиихэлээрнь тариха мододоо Хурамхаанай ой модоной ажахыһаа асарбабди. Тэндэхи питомнигто нарһанай, уляангирай, хасууриин, шэнэһэнэй, мүн бэшэшье модоной үрэһэн таригдадаг. Эндэхи интернат һургуулиин долоодохи классай һурагшадай туһаламжаар һуулгаха 160 мянган модо суглуулбабди. Эдэ мододнай хоёр жэл соо ургаһан.

Дээдэ-Баргажанай ойн ажахы мүнөө жэлдэ 250 гектарта модо тариха түсэбтэй. Эдэ сагдуулханууд ойн соорхойнуудта модоной отологдоһон газарнуудта таригдаха байна. Хуллагта ойн соорхой элбэг юм.

Бидэнэй Хурамхаанһаа отогтоо бусахадамнай, тракторист Михаил Надмитов маанарта туһалалсахаяа ерэһэн байба. Иигэжэ нэгэ доро хоёр агрегадаар модо урижа захалаа бэлэйбди. Нэгэ агрегадта дүрбэн хүн хүдэлнэ. Манай агрегадта тракторист Михаил Серов, Сергей Гомбоев, Аригуун Бадмаев гэгшэд хүдэлөөбди. Нэгэмнай трактораа жолоодоо. Нүгөөдэ гурбан ээлжээгээр сеялкэдэ һуугаабди. Модо тариха сеялкэдэ хоёр хүн һуудаг. Гурбадахимнай буруу һуулгагдаһан модо заһажа сэхэлжэ үгэдэг.

Тарилгаһаа урид газар элдүүрилэгдэдэг. Үшөө намар байхада тракторист Иван Банин тарилгын газарые хоёр метрэй зайтайгаар бураздаанууд болгон хахалаа һэн. Эдэ бураздаануудта модон таригдана.

Модо һуулгаха техникэ тарянай сеялкэдэ орходоо тон орёо тула бэлэхэнээр эбдэрдэг. Сеялкэшэд модо нэгэ-нэгээр абажа, сеялкэдэ табидаг. Тиихэдэнь модод хоорондоо 70 сантиметр зайда һуулгагдана. Тиимэһээ трактор аалияр ябаха зэргэтэй.

Табан үдэрэй туршада 50 гектарта модо һуулгаабди. Агрегат үдэртөө 3,1 гектарта модо тариха түсэбтэй юм. Бидэ эртэ үглөөнһөө үдэшэ орой болотор хүдэлһэнэйнгөө ашаар үдэрэйнгөө даабари ходо үлүүлэн дүүргэдэг байгаабди.

Мүнөө модод таригдажа үргэлжэлүүлэгдэһээр. Майскын дунда һургуулиин долоодохи классуудай һурагшад Далсада гараар модо һуулгана. Энэ һургуули өөрын лесничестватэй юм. Һурагшад ойн харуулшадай ёһотой туһалагшад болоно. Тэдэнтэй хамта Аллын лесничествын хүдэлмэришэд Заяата Бадмаев, Гыпыл Содномов, Аюша Будаев, Иван Эрдыниев гэгшэд хүдэлнэ. Һурагшадай бригадые ойн ажахын техник Мария Хохолева хүтэлбэрилнэ. Тэрэ алар Ленинградай областьһоо манай эндэ ерээд, ажалай практика гаража байнхай. Энэ басаган ой модоной техникумдэ һурадаг.

Мүнөө Шэлбэнгидэ, Далсада, Хуллагта тариһан мододнай 60—70 жэлэй үнгэрөөд байхада, нарһан тужа болоод, шууяха, шэнхинэхэ байха.

Г. РИНЧИНО,
Дээдэ-Баргажанай ойн ажахын Дэрээнэй лесничествын техник.

Хурамхаанай аймаг.

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · РАДИО ХИЛЫН ГААНАҺАА

ВЕНЭ

А. Н. Косыгинай албанай хэрэгээр ерэлгые Австри һайшаана

ТАСС

СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгинай албанай хэрэгээр Австрида ерэхээ байһан ушарые эб найрамдалда дуратай бүхы хүнүүд һайшаана гэжэ КПА-гай ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПА-гай ЦК-гай секретарь Э. Шарф «Фольксштимме» газетэдэ тунхаглуулһан статья дотороо бэшэнэ.

Тодорхойлон хэлэбэл, Австритай хани харилсаатай агууехэ гүрэнэй правительствын толгойлогшо Венэдэ ерэхэнь гээд статья дотор хэлэгдэнэ. Нацис дарлалта, мүлжэлгэһөө Австриие сүлөөлэлгэдэ Советскэ Союз шиидхэхы туһа хүргөө һэн гээд Э. Шарф тэмдэглэнэ. Бэеэ дааһан байдалтай, демократическа гүрэн болоходонь туһалһан байна.

СОФИ

Ехэтэ һонирхоно

ТАСС

«КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр США-да ерэхэсэ байһан ушарые американ хүдэлмэришэн анги ехэтэ һонирхон хүлеэнэ. Л. И. Брежневэй хани ёһоной уулзалга хэхэеэ США-да ерэлгые американ коммунистнууд һайшаана. Совет хүндэтэ айлшанай США-да ерэхэдэнь, эдэнэр хүндэмүүшэ халуунаар угтаха байха, — гэжэ Болгарида ерээд байһан американ мэдээжэ экономист, публицист, США-гай Коммунис партиин экономическа комиссиин түрүүлэгшэ Виктор Перло «Работническо дело» газетэдэ интервью үгэхэдөө мэдүүлбэ. — КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр ерэлгые американ ажалшадай, олониитын һайшаан угтаха байһандань этигэнэбди. Советскэ Союзай бэелүүлдэг эб найрамдалта гадаадын политика, ниитэ-экономическа хүгжэлтын талаар түйлаһан амжалтануудынь США-дахи политическэ оршон байдалда ехэ нүлөө үзүүлнэ».

ВАШИНГТОН

Р. НИКСОНЭЙ ХЭЛЭҺЭН ҮГЭ

ТАСС

США-гай президент Р. Никсон Орландо хотодохи Флоридска технологическа институт дүүргэхээ байгшадай үмэнэ үгэ хэлэхэдээ, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр ерэхэеэ байһан ушарые һайшааба.

Жэл урда тээ Советскэ Союзда ошоод ерээ һэм. Энээнэй харюу болгон, Леонид Брежнев Холбоото Штадуудта ерэхэеэ байна гээд Р. Никсон хэлээ. «Мүнөө манай дэлхэй дээрэ бата бэхи эб найрамдал хангагдаха аргатай болоод байна», — гэжэ Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэнүүдые жэшээ болгон дурдаха зуураа, США-гай президент иигэжэ мэдүүлбэ: «Америкын уялгаяа дүүргээд байгаа һаань, бидэнэй бүхы юумэ хээд байгаа һаамнай, бусад оронуудтай, тодорхойлон хэлэбэл, Советскэ Союзтай харилсаа холбоо тогтоогоод байгаа һаамнай, таанад — энэ жэлдэ һургуули дүүргэгшэд — дайн байдаагүйгөөр орон доторoo урган хүмүүжэһэн түрүүшын үетэн болохо байнат. Иимэ уг зорилго урдаа табинхайбди.

Ракетэһээ хамгаалха түхеэрэлгэнүүдые хизаарлаха тухай договор баталһыемнай мэдэнэ аабзат даа, — гээд Р. Никсон үргэлжэлүүлбэ. — Энэ уулзалгын үедэ бусад хэлсээнүүдые баталха тухай Советскэ Союзтай хөөрэлдэхэбди. Эдэмнай гол шухала хэлсээнүүд болохо.

Эдэ хөөрэлдөөнүүдэй ашаар манай хоорондын зүришэлдөөнүүд усадхагдаха байха.

Эб найрамдал дары хангагдаха гээд уридшалан баталан хэлэжэ болохогүй. Тиигэбэшье эб найрамдалай тулада эршэмтэйгээр хүдэлхэ ёһотойбди. Энэ хадаа бидэнэй, манай үеын хүнүүдэй урдаа табиһан асари ехэ зорилго болоно.

Европодохи зэбсэгүүдые, зэбсэгтэ хүсэнүүдые хороохо тухай, США-гай экономическа байдал тухай асуудалнуудта Р. Никсон саашадаа тогтон хэлэбэ.

ВАШИНГТОН

ПИТЕР ФЛЭНИГАНТАЙ ХӨӨРЭЛДӨӨН

ТАСС

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр Холбоото Штадуудта ерэхэеэ байһыень американ арад һонирхон хүлеэнэ. Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангахын түлөө Леонид Брежнев, Совет правительство ехэ хүсэлэл оролдолго гаргана гээд американецууд һайн мэдэнэ. Тиимэһээ совет хүндэтэ айлшанаа американ арадай ёһо заншалаар — хүндэмүүшэ халуунаар, этигэл найдабаритайгаар угтаха байха гэжэ уласхоорондын экономическа хэрэгүүдые эрхилхэ талаар США-гай президентын туһалагша П. Флэниган мэдүүлээ.

Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр США-да ерэлгэ бүхы талаараа шухала удхашанартай гээд П. Флэниган хэлэбэ. Л. И. Брежневэй Р. Никсонтэй хэһэн хөөрэлдөөнүүдэй үндэһөөр бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхэ арга олдохо байха.

ВЕНЭ

МАГАТЭ-гэй Советэй заседани

ТАСС

Атомай хүсэ хэрэглэхэ уласхоорондын агентствын эрхилэгшэдэй Советэй заседани эндэ нээгдэбэ. Советэй гэшүүн 25 ороной делегацинууд, тэдэнэй дунда СССР-тэхи Атомай хүсэ хэрэглэхэ Гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшын орлогшо И. Д. Морохов түрүүтэй Советскэ Союзай делегаци заседаниин хүдэлмэридэ хабаадана.

МАГАТЭ-гэй генеральна директорые һунгалга, ГДР-ые МАГАТЭ-гэй гэшүүндэ абалга, 1973—1974 онуудта уласхоорондын энэ эмхиин бюджедые баталалга гэхэ мэтэ асуудалнууд зүблэхэ зүйлдэнь оруулагдаа.

ТЕГЕРАН

У. Роджерсын мэдүүлгэ

ТАСС

«США-тай, Баруун Европын оронуудтай харилсаа холбоогоо Советскэ Союзай һайжаруулха хүсэл эрмэлзэлтэй байһандань Холбоото Штадууд батаар найдана», — гэжэ США-гай гүрэнэй секретарь У. Роджерс Тегеранһаа ниидэхынгээ урда тээ мэдүүлээ һэн. Эндэ СЕНТО-гой министрнүүдэй советэй сессиин хүдэлмэридэ хабаадаһан байна. СССР-эй хүсэл эрмэлзэлые һайшаанабди, энэ талаар амжалта түйлахын тула шухала бүхы юумэ хэхэбди гэжэ тэрэ тэмдэглээ.

БЕРЛИН

ГДР-эй АРАДАЙ ПАЛАТЫН ЗАСЕДАНИ

ТАСС

ГДР-эй Арадай палатын заседани эндэ нээгдэбэ. 1972 оной декабриин 21-дэ тар табигдаһан, ГДР-эй ба ФРГ-гэй хоорондохи харилсаанай үндэһэ һуури тухай договор тушаа хуулиин проектые зүбшэлгэ заседаниин зүблэхэ зүйлдэ табигдаа

СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Хонеккер, СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ГДР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ В. Штоф, ГДР-эй партийна, гүрэнэй бусад ажал ябуулагшад заседанида хабаадана.

ГДР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр, депутат О. Винцер энэ асуудалаар элидхэл хэбэ.

БЕРЛИН

ДОГОВОР БАТАЛАГДАБА

ТАСС

ГДР-эй Арадай палата ГДР-эй ба ФРГ-гэй хоорондохи харилсаанай үндэһэ һуури тухай договорые эндэ болоһон заседани дээрээ үндэр дуугаар баталба.

БОНН

ХДС-эй шэнэ түрүүлэгшэ

ТАСС

Христианско-демократическа союзай (ХДС) ээлжээтэбэшэ съезд Бонндо болоод, Рейнланд-Пфальц газарай премьер-министр М. Колиие ХДС-эй түрүүлэгшөөр һунгаһан байна.

НЬЮ-ЙОРК

ГДР-эй хандалга

ТАСС

Германиин Демократическа Республикаһаа ООН-ой дэргэдэ саг үргэлжэ байдаг адаглагша Х. Грунерт ООН-ой генеральна секретарь К. Вальдхаймтай уулзахадаа, бүрин эрхэтэ гэшүүн болгожо Нэгэдэмэл Нацинуудай Организацида ГДР-ые абаха тухай оронойнгоо правительствын хандалгые тэрээндэ барюулба.

ГДР ООН-ой гэшүүн болоходоо, Европодохи ба уласхоорондын аюулгүй байдал бэхижүүлхэ уласхоорондын харилсаа холбоо үргэдхэлгэдэ туһа хүргэхые оролдохо байха гэжэ ГДР-эй правительство найдаһан дээрэһээ иимэ шиидхэбэри гаргаа гээд, ГДР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр О. Винцерэй К. Вальдхаймда дамжуулһан хандалга дотор тэмдэглэгдэнэ.

ГДР-эй хандалгые ООН-ой генеральна секретарь К. Вальдхайм һайшаагаад, энэмнай Аюулгүйн Советэй үзэмжэдэ дары дамжуулагдаха байха гэжэ мэдүүлбэ.

БУЭНОС-АЙРЕС

АРГЕНТИНЭДЭХИ БАЙДАЛ

ТАСС

Эдеэ хоолой зарим зүйлнүүдэй үнэ сэн хүндэрүүлхэ шиидхэбэрине президент Эктор Хосе Кампорын толгойлдог Аргентинын правительство хорибо. Хилээмэн, мяхан, һүн, саахар тэдэнэй тоодо ороно. Профсоюзуудай эрилтэдэ хүрөөгүйшье һаа, салин хүлһэ зарим тэды дээшэлүүлхэ тухай соносхогдоо.

Дээдэ һургуулинуудай ажал хэрэг һайжаруулха хэмжээнүүдые шэнэ засаг захиргаан абажа байнхай. Политическэ үзэл бодолойнь түлөө олон тоото студентнэрые һургуулиһаань гаргаха тухай шиидхэбэри ниислэлэй университедтэ болюулагдаа. Хашалта харшалалтада, демократическа ёһо гурим эбдэлгэдэ эсэргүүсэн тэмсээд, ажалһаа гаража ошоһон профессорнүүд, багшанар университедтээ бусаха аргатай болоо.

Сэрэгэй засаг захиргаанай долоон жэлэй турша соохи эзэмдэлгын хүшэр хойшолонгуудые усадхахын тула Э. Х. Кампорын правительство шухала хэмжээнүүдые абана.

Коммунизмда харша № 17401 хуули ба бусад харгис захиралтануудые болюулхань Аргентинын ажабайдалдахи шухала ябуулга болоо. Аргентинын коммунистнууд нюуса бэшээр ажал ябуулха аргатай болоод байна.

Политическэ үзэл бодолойнгоо түлөө түрмэдэ хаагдаһан хүнүүдые сүлөөлхэ тухай гүрэнэй толгойлогшо соносхобо.

Революционно Кубатай дипломатическа харилсаагаа һэргээлгэ — шэнэ правительствын гадаадын политическэ гол шухала алхам мүн. Америкын гүрэнүүдэй эмхиин баалалтаар энэ харилсаан юһэн жэлэй урда тээ таһалагдаа һэн. Аргентинэ КНДР-тэй дипломатическа харилсаа тогтоогоо. ГДР-тэй харилсаагаа һайжаруулха һанамжатай.

ГАВАНА

ПТК-гай XIII съездые угтуулан

ТАСС

Кубын ажалшадай профцентрэй (СПТК) национальна комитет ПТК-гай XIII съездын эмхидхэлэй комиссиин гүйсэдхэхэ комитедэй бүридэлые эндэ болоһон заседани дээрээ бүгэдын дуугаар батални. Үйлэдбэриин шэнэ амжалтануудые түйлажа, профсоюзуудай үүргэ дээшэлүүлжэ, Советскэ Союзай ба бусад социалис оронуудай арадуудтай Кубын хүдэлмэришэн ангиин, бүхы арадай нэгэдэл бэхижүүлжэ, национальна бэеэ дааһан байдалайнгаа түлөө тэмсэдэг бүхы арадуудтай интернациональна ёһоор һаналаа нэгэдэлгэ үргэдхэжэ, энэ съездээ угтаха уряатайгаар оронойнгоо бүхы ажалшадта комисси хандаба.

Съездые угтуулан, Кубын ажалшад социалис мүрысөө үргэноөр дэлгэрүүлхэ, продукци үйлэдбэрилэн гаргалгаяа ехэдхэхэ, шанарыень һайжаруулха, ажалайнгаа журам һайжаруулха, продукциин өөрын үниые хямдаруулха, түүхэй эд болон материалнуудые алмаха ёһотой гээд уряа дотор хэлэгдэнэ.

ПАРИЖ

Хөөрэлдөөнүүдые үргэлжэлүүлхын тула

ТАСС

Национальна аюулгүйе сахиха талаар США-гай президентын туһалагша Г. Киссинджер июниин 12-то Вашингтонһоо ерэбэ. Вьетнамдахи дай болюулха ба амгалан байдал һэргээхэ тухай Парижай хэлсээ бэелүүлхэ асуудалаар Вьетнамай Ажалшадай партиин ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ДРВ-гэй правительствын түлөөлэгшэ Ле Дык Тхотой хөөрэлдөөнүүдые хэхэеэ Францын ниислэл хотодо ерэһэн байна.

СПОРТЫН ҺОНИН

☆ БОКС. Белград хотодо Европын түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэһэн мүрысөөндэ Совет ороной боксёрнуудай суглуулагдамал командын гэшүүд һайнаар наадажа, эрхим гэгдэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Манай командын гэшүүд — Донецкын Вячеслав Засыпко (48 килограмм), Ждановай Анатолий Климанов (71 кг), Москвагай Вячеслав Лемешев (75 кг), Ростов-на-Дону хотын Виктор Ульянич (81 килограммһаа үлүү) гэгшэд алтан медальнуудта хүртэбэ. Москвагай Анатолий Камнев, Даугавпилс хотын Николай Лодин, Москвагай Олег Коротаев гэгшэд удаадахи һууринуудые эзэлжэ, мүнгэн, бронзо медальнуудые абаһан байна.

☆ ВЕЛОСИПЕД. Ороной түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэһэн урилдаанда Латвиин спортсмен Андрис Якобсон гэгшэ түрүү һуури эзэлбэ. Тэрэ Литва, Латви, Эстониин харгыгаар урилдахадаа, 1499 километрэй зайе 28 час 15 минута 41 секунда соо гаталжа, ороной чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Ленинградай спортсмен Виктор Храпов зайгаа 28.19.24, Москвагай Александр Краснов 28.19.58 секунда соо гаталжа, хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые эзэлбэ.

☆ БАСКЕТБОЛ. Ригын «ТТТ», Ленинградай «Спартак» бүлгэмүүдэй баскетболистканууд СССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэһэн мүрысөөндэ эрхимлэжэ ябана. «ТТТ»-гэй команда Вильнюс хотодо үнгэргэгдэһэн нааданда «Кибиркштис» командые 71:44, нүгөөдэнь — Тарту хотын спортсменкэнүүдые 84:52 гэһэн тоотойгоор шүүхэдээ, бусад командануудта хүсэгдэхэеэ болибо.

☆ ФУТБОЛ. СССР-эй, Англиин суглуулагдамал командануудай футболистнууд нүхэр ёһоной уулзалгата Москва хотодо үнгэргэһэн байгаа. Эндэ Англиин футболистнууд 2:1 гэһэн тоотойгоор шүүһэн байна.

☆ ШАТАР. Ф. Э. Дзержинскиин нэрэмжэтэ Ленинградай соёлой ордон соо эхилһэн мүрысөөндэ 18 шатаршад хабаадалсана. Дэлхэйн түрүү һуури эзэлхын түлөө зононууд хоорондын мүрысөөн дээрэ зургаан наадан үнгэргэгдөөд байна. Эндэ Данини гроссмейстер Бент Ларсен 5,5 очкотой, түрүүлжэ ябана. Американ шатаршан Роберт Бирн гэгшэ — 5, манай шатаршад — Анатолий Карпов — 4,5, Виктор Корчной — 4, нэгэ хойшолуулагдаһан партитай: Геннадий Кузьмин — 4, Югославиин Светозар Глигорич, Болгариин Иван Радулов, Филиппинын Эугенио Торре гэгшэд — 3, ГДР-эй Вольфганг Ульман Марк Тайманов хоёр 2,5 очкотой болоһон байна.

(ТАСС).

УҺА ЕХЭТЭЙ ААДАР

Байтша оной июниин 13-най һүни республикымнай олонхи аймагуудта хура бороон, зарим нютагуудта аадар орожо, тарялан, сайшалангай ургаса һайса ундалуулба.

Энэ һүни Бэшүүрэй аймагта эгээл ехээр хура бороо ороһон байна. Эндэ һүниин туршада 12 миллиметр шиниг нойтон ороо. Мүн Гэрунтаево, Улаан-Үдэдэ — 10, Нестеровэдэ — 9, Горячинскда — 8, Ново-Селенгинскдэ, Ивалгада — 7, Хурамхаанай аймагай Могойто нютагта — 6, Гусиноозерскдо — 5, Тарбагатай, Петропавловкада — 4, Баргажан, Михайловкада — 3, Багдарин, Романовка, Хяагта, Онохой, Шэнэ-Хурбэдэ — 2, Кабанск, Мухар-Шэбэр, Торидо нэгэ-нэгэ миллиметр хура бороо, аадар ороһон байна. Тиихэдэ Хэжэнгэ, Хори, Яруу, Түнхэн, Аха, Хурамхаан, Захаминай аймагуудта үнгэрһэн һүни бага зэргээр хура бороо ороһон.

Июниин 15—16-най үдэрнүүдтэ республика дотор хура бороо орожо үргэлжэлхэ.

Л. ГОНЧАРОВА,
агрометеоролог.

Редакторай орлогшо
М. Н. НИМАЕВ.

Буряадай АССР-эй журналистнуудай холбоон «Правда Бурятии», «Буряад үнэн» газетэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд үнэн журналист

Григорий Григорьевич СУБЪОТИНОЙ

наһа бараһан тухай дээсээд, гэр бүлынгөө тэнь, түрэлхидтэнь гүнзэгы шаналалаа мэдүүлнэ.

Хүдэлсүүлгэ июниин 17-ной 15 часта Коммунистическэ үйлсэ 33-дахи гэрһээ гаргагдаха.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Сагаан алта» суглуулга эхилхэнь» — түрүү бэшэг. «Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойе угтуулан» — суглуулбари. В. Николаевай репортаж.

Хоёрдохи хуудаһанда. Мастернудай суглаан тухай тематическа хуудаһан.

Гурбадахи хуудаһанда. А. Банновай «Хоёрдохи мэргэжэл» гэһэн статья. «КамАЗ-ай мүнөөдэр» — И. Лобановай статья. Манай кандидадууд. Хилын саана.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Нютаг нютагай һонин. Спорт.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита» харуулна:

14.35 — һүүлэй һонин. 14.45 — үнгэтэ телевидени. Үхибүүдтэ — «Куклануудай магазин соо» гэһэн программа. 15.15 — «Бэдэрэлгэ» — телеальманах. 16.00 — үнгэтэ телевидени. «Дактари» — телевизионно уран һайханай фильм. 3-дахи сери — «Операция «Весна». США. 16.50 — 17.00 — забһарлалга. 17.00 — «Эрдэм ба соёлой гол шухала асуудалнууд» 17.30 — концерт. 17.45 — үнгэтэ телевидени. «Жизнь Леонардо да Винчи» — урач һайханай фильм. (5-дахи сери). Итали. 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.30 — хүндэ атлетикээр Европын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн. Мадридһаа дамжуулга (суранзан бэшэлгэ).

Улаан-Үдэ харуулна:

20.10 — Үхибүүдтэ — «Ерыш наашаа, онтохон». 20.40 — телепанорама. 21.00 — «Июниин 17-до — нютагай Советүүдтэ һунгалтын үдэр». 21.15 — медицинын хүдэлмэрилэгшэдэй үдэртэ зорюулагдаһан дамжуулга.

«Орбита» харуулна:

22.30 — «Киевэй хабар». «СССР-эй арадуудай хани барисаан» гэһэн искусствын бүхэсоюзна 1-дэхи фестивалиин түгэсхэлэй концерт. Нэгэдэхи отделени. Киевһээ дамжуулга.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита» харуулна:

20.10 — И. С. Тургенев. «Нахлебник» — фильм-зүжэг.

● «БУРЯАД ҮНЭН» ● 1973 оной июниин 15. ● 4-дэхи хуудаһан ● Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-01489. Заказ № 004